

aduguns

Otrdiena ● 2018. gada 7. augusts

CENA tirdzniecībā 0,68 EUR

Var prasīt algu

9.

Īsziņas

Pajūgu braukšana Tilžā

11. un 12. augustā ikviens interesents gaidīts Tilžā, kur zirgu sētā "Kapulejas" biedrība "Sudraba pakavi" rīko Latvijas Jātnieku federācijas Latgales posmu sacensības pajūgu braukšanā "BALVI 2018". Sacensības Tilžā notiks jau astoto reizi un tās ir vienīgās oficiālās ieskaites sacensības ar zirgiem, kas notiek Latgales reģionā. Sacensības piedalīties braucēji no visiem Latvijas reģioniem. Klasses, kurās notiks pajūgu braukšanas sacensības: zirgu klase (vienjūgi, divjūgi); jaunzirgu klase (vienjūgi, divjūgi); poniju klase (vienjūgi, divjūgi); atverta klase (iesacejī); bērnu klase (konusu maršruta braukšana). 11. augustā plkst. 15.40 notiks sacensības konusu braukšanā (dalībniekiem jāizbrauc 18 konusu vārti), bet 12. augustā plkst. 10.00 sāksies maratons ar četriem šķēršļiem (apmēram stundu pēc maratona beigām sāksies kombinētais maratons - 10 konusi un viens šķērslis). Būs iespēja pavizināties ar poniju un zirgu. Ieeja bez maksas. 12. augustā pēc maratona beigām "Rēzeknes dzīvnieku audzētāju biedrība" piedāvās noskatīties dresēto suņu paraugdemonstrējumus.

Piedzīvo sāpīgu zaudējumu

Sestdien Rugājos "komanda.lv" 1.līgas spēlē Balvu Sporta centra futbolisti ar 1:14 piekāpās rēzekniekiem.

Iespēja laimēt ceļojumu

Par godu Latvijas simtgades svīnībām SIA "ZAAO" turpina vides iniciatīvas "100 darbi Latvijai" un sestdien, 11. augustā, viesosies Rugāju novadā, kur no plkst. 11.00 līdz 14.00 Rugāju centrā informēs par 100 labajiem vides darbiem Latvijai un piedāvās asināt prātu vides jautājumos. Visi erudīcijas spēles dalībnieki saņems īpašu sēklu paciņu un piedalīties izlozē par Tallink jūras ceļojumu uz Stokholmu 4 personām.

Tirdziņš Balvos

11. augustā Balvos, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, notiks tradicionālais lauku labumu tirdziņš, kur varēs iegādāties dažādus lauku labumus un amatniecības izstrādājumus no zemniekiem, mājražotājiem un amatu meistariem.

Nākamajā
adugunī

● Slavēt Dievu, godināt Dievmāti
Svētceļnieki dodas uz Aglonu

● Desmitiem brālēnu un māscīcu
Loginu dzimta Vecumu pagastā

Caur monētām izzina pasauli. Valdis Prancāns (foto - no kreisās) pasauli atpazīst nevis pēc kartēm, bet pēc monētām.

Pirmais pircējs. Armonda Baraņnika piedāvātās detaļas ieinteresēja tradicionālā pasākuma "Ziemeļlatgales retro" organizatoru Dzintaru Dvinski.

Jāprot redzēt. Akmeņu pētnieks Ivars Logins uzskata, ka 'Bolvu' vārds ir cēlies no vārda 'bolvans': "Tas ir akmens stabs, kas gul katoļu baznīcas dārzā. Mums apkārt ir gan tehnika, gan dabas jaukumi. Varam izdarīt atklājumus, ja tos spējam saskatīt."

Pie limuzīna Jāņu nakts krāsā. Žigulīša īpašnieks Jānis Cercins smej, ka jaunieši ar modernajiem mobilajiem telefoniem ar interesī iemūžina viņa veco žigulīti, nevis kaut kādus mūsdienīgus mercedesus.

Ziemeļlatgales retro

Edgars Gabranovs

Nedēļas nogalē Viļakas novada "Cīrulišos" pulcējās ne tikai retro tehnikas īpašnieki, kuri devās ekspedīcijas braucienā Marienhauzena – Marienburga, bet arī kolekcionāri, lai piedalītos mūspusē pirmajā krāmu tirdziņā.

Tirdziņā pārsteigumu sarūpēja Valdis Prancāns, kurš jau kopš bērnības nodarbojas ar numismātiku. Viņš bija gatavs stundām ilgi stāstīt, ka katrā monētā ir ne tikai konkrētas valsts ģeogrāfisks apliecinājums, bet tām ir arī sava īpaša vēsture. Jautāts, kas viņu mudinājis klūt par kolekcionāru, Valdis atklāja, ka monētas mantojis no vecākiem: "Šobrīd man ir monētas no vairāk nekā divsimt valstīm, turklāt arī tādām, kuru vairs nav. Piemēram, PSRS arī nav." Tāpat viņš zināja stāstīt, ka šobrīd lietojamās Vatikāna eiro monētas nav nemaz tik viegli dabūjamas. "Ja

arī dabūsiet, tad komplekts izmaksās vismaz 50 eiro," paskaidroja V. Prancāns.

Krāmu tirdziņā mopēdu un motorzāgu detaļas veiksmīgi andelēja 14-gadīgais balvenietis Armands Baraņpiks. Viņš atklāja, ka citiem šķietamās grabažas salasījis šķūnišos. Interesanti, ka jaunieša sapnis ir atrast motocikla "Minsk 125" detaļas un tās restaurēt. Taujāts, vai nav vieglāk iegādāties šo *moci*, tā teikt, darba kārtībā, puisis atsmaida, ka tas nav interesanti. "Labāk meistarot pašam," uzskata Armands.

Krāmu tirdziņā uzmanību piesaistīja arī Jānis Cercins no Viļakas, kurš "Cīrulišos" ieradās ar žigulīti jeb *limuzīnu* Jāņu nakts krāsā. Viņš neslēpa, ka ir vairāku žiguļu īpašnieks: "Man ir luksus trešais žigulītis, kā arī ir doma restaurēt un modernizēt septīto žiguli ar diskiem, lūkām un nokrāsot zelta metāliskā krāsā." Viņš, tāpat kā vairāk nekā 60 retro spēkruļu īpašnieki, brīvdienās devās ekspedīcijā uz Balviem un Alūksni.

Spēle
teātri
lauku
sētās.

2. lpp.

Atceres
pasākums
"Es
pārnākšu".

4. lpp.

Līdz LATVIJAS
simtgadei
103 dienas!

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Allaž trāpīgi šķituši Aristoteļa vārdi par diskusijas mākslu, proti, ja nespēj apgāzīt pretinieku argumentus, viss nav zaudēts – tu vēl vari viņu apsaukāt nejaukos vārdos! Nē, šo domu dzīvē gan nepraktizēju. Runa ir par 9.jūnijā doto starta šāvienu 120 dienu priekšvēlēšanu aģitācijas periodam pirms šī gada 13.Saeimas vēlēšanām 6.oktobrī. Vai arī šoreiz politiku savstarpējo apvainojumu svinības sitīs augstu vilni? Generālprokurors Ēriks Kalnmeiers prognozējis, ka priekšvēlēšanu kampaņa būs izcili netīra. Jebkurā gadījumā rudenī gaidāmajās vēlēšanās ikviem Latvijas pilsonim būs iespēja izmantot to, ko mēs visi dēvējam par vienu no demokrātiskas valsts stūrakmeniem – piedalities vēlēšanās. Mācību grāmatās rakstīts, ka demokrātiskā valsti tās kontrole ir pilsoniskās sabiedrības rokās. Kā teorija realizējas praksē un vai vārds 'demokrātija' nav tikai skaista izkārtne, ar kuru tik ļoti patīk sapucēties vairumam pasaules valstu, viedokļi atšķiras. Galu galā arī Ziemeļkorejas oficiālais valsts nosaukums ir Korejas Tautas Demokrātiskā Republika, kuru gan esam iepazinuši kā vienu no izolētākajām pasaules valstīm un zemi, kuru apsūdz smagos cilvēktiesību pārkāpumos. Ar šiem vārdiem gan nemudinu domāt, ka Latvijā pastāv ļoti nopietnas problēmas ar demokrātisku principu ievērošanu. Tā nav. Cerams, nekad arī nebūs. Tādēļ, izmantojot Satversmē nostiprinātos vārdus, ka vara pieder tautai (neviss politiskajām partijām), pirms savas balss atdošanas vēlēšanās grieziet pamatiņi, bet pirms tam septiņas reizes rūpīgi nomēriet! Tam laika vēl pietiek – līdz vēlēšanām atlikusi 61 diena!

Latvijā

Viena no prioritātēm – atalgojums. Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) skaidro, ka, iesniedzot prioritāto pasākumu sarakstu 2019. - 2020.gadam, kā pirmā prioritāte izvēlēta pedagoģu darba samaksas pieauguma grafiks un vispārējās izglītības iestāžu pedagoģu piemaksu, premjiju un naudas balvu kā vienreizēja maksājuma nodrošināšana. Šim mērķim vairākiem resoriem kopumā 2019.gadā nepieciešami 5,834 miljoni eiro, 2020.gadā - 10,265 miljoni eiro, bet 2021.gadā - 26,963 miljoni eiro. Savukārt modelējot skolu tīkla sakārtošanas gaitu, IZM ministrs Kārlis Šadurskis secinājis, ka ap 2020.gadu tas varētu tikt sakārtots līdz tādai pakāpei, kas jaus visiem pedagoģiem nodrošināt minimālās algas (par likmi) kāpumu.

Meža ugunsgrēku bilance. Saskaņā ar Valsts meža dienesta (VMD) datiem, kopš gada sākuma Latvijā meža ugunsgrēki skāruši teju 3000 hektāru. Taču nedz pēc ugunsgrēku skartās platības, nedz ugunsgrēku skaita šī vasara vēl nepārspēj 2006.gadu, kad 12 mēnešos reģistrēja 1929 meža ugunsgrēkus ar kopējo izdeguso platību 3790 hektāru apmērā. VMD Meža un vides aizsardzības daļas vadītāja vietnieks Zigmunds Jaunkiķis atzina, ka VMD rīcībā vēl nav informācijas, cik šogad hektāru meža ugunsgrēki nopostījuši valsts, cik – privātajos mežos.

Divi simti karstuma upuru. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) pārstāve Sarmīte Skujīja informē, ka jūlijā pārkāršanas dēļ medīķi slimnīcā nogādājuši gan bērnus un gados jaunākus cilvēkus, gan seniorus - kopumā mēneša laikā 202 cilvēkus. Galvenās kļūdas, ko pieļauj pārkarsušie, ir nepietiekama ūdens lietošana un uzturēšanās saulē dienas vidū. Tāpat S.Skujīja norāda, ka vidēji dienā slimnīcā nogādā desmit cilvēkus. Ir arī dienas, kad cietušo ir vairāk. Piemēram, 28.jūlijā slimnīcā nogādāti 25 cilvēki.

Karogs virs Monblāna. Vairāki aizrautīgi entuziasti vakar devās, iespējams, savas dzīves pārgalvīgākajā ekspedīcijā uz Alpiem. Tā īpaša ar to, ka šoreiz ekspedīcijas dalībnieki plāno kalna virsotnē uzvest desmit metrus garu viengabalainu karoga mastu un tajā pacelt Latvijas karogu. Vēl īpašāko šo notikumu padara fakts, ka elpu aizraujošais piedzivojums aizritēs tieši Latvijas simtgades zīmē.

(*Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.apollo.tvnet.lv, www.delfi.lv*)

Piedalās brīvdabas muzeja festivālā

Spēlē teātri lauku sētās

Maruta Sprudzāne

Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā aizvadītās nedēļas nogalē valdija svētku gaisotne. To kuplināja arī divi mūspuses amatierteātru kolektīvi, kuri izrādīja savus iestudējumus.

Divas dienas notika 8.Mūsdienu amatniecības festivāls, kas apmeklētājiem piedāvāja iepazīt jaunākās tendences Latvijas amatniecībā un iegādāties dažādus no dabīgiem materiāliem veidotus skaistus un noderīgus darinājumus. Bija padomāts arī par gardēžiem, kuri nogaršoja dažādus interesantus mājražojušus, gatavotus no kaņepēm, priežu pum-puriem, musles ar ogām, arī dažādas su-kādes, konfektes, nerunājot par pašceptu maizi un gaļas kūpinājumiem. Apmeklētājus pārsteidza kaimiņvalsts Lietuvas amatnieki un mājražotāji, kuru piedāvājums pamanāmi atšķirās no latviski ierastā.

Reizē ar amatniecības festivālu notika arī ceturtie Latvijas mazpilsētu un pagastu amatierteātru svētki. Divās dienās teātra draugi no visas Latvijas izspēlēja 10 dažādus izrādes. Tās izrādīja gan uz brīvdabas Latgales ciema Derveniku sētā ar latgalisko uzvedumu "Pareizuo stidzīne". Lai uzzinātu, kā beidzās sievas kundzes

Brīvdabas muzejā. Labā noskoņojumā un darbīgi svētdienu aizvadīja Vectilžas amatierteātris "Melnais kaķis".

izplānotās smalkās svinības, jānoskatās iestudējums "Svinības". Darba autors Rozitis ir 30.gadu Latvijas anekdotiskās noveles spilgtākais pārstāvis, kurš satīriski izgaismojis pilsoniskās sabiedrības netikumus. Psiholoģiskajās novelēs atklājas cilvēka garīgā krize. Režisore A.Ločmele atklāj, ka "Palādas" skatītāji uzņēmuši ļoti atsaucīgi un ļoti kuplā pulkā, starp kuriem bijusi arī kultūras ministre Dace Melbārde. Viss noritējis jauki, un aktieri izrādē iesaistījuši gandrīz vai ārzemju tūristus.

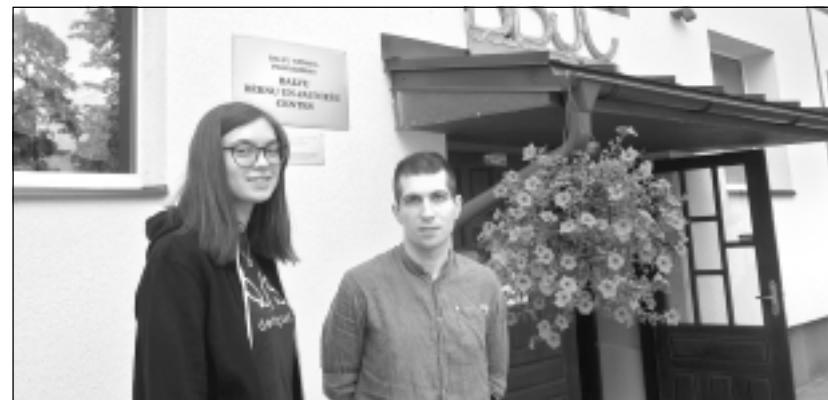
Balvu Bērnu un jauniešu centrā Balvos ierodas Eiropas brīvprātīgie

Irēna Tušinska

Aizvadītās nedēļas nogalē Balvos ieradās Eiropas brīvprātīgie jaunieši Maike von Hofman no Vācijas un Beka Beriasvili no Gruzijas. Iekārtu-jušies jaunajā dzīvesvietā, jau nedēļas sākumā viņi kērās pie brīvprātīgo pienākumu pildīšanas, gatavojoties piektdien paredzētajām Starptautiskās jaunatnes dienas svinībām – pasākumam "Putni galvā", ko riko Balvu Bērnu un jauniešu centrs (BBJC).

BBJC jaunatnes lietu speciāliste Gunita Prokofjeva pastāstīja, ka brīvprātīgie jaunieši no Vācijas un Gruzijas palīdzēs viņas ikdienas darbā gan Balvu, gan Viļakas novadā un uzturēs Latvijā līdz nākamā gada jūlijam. Viņu mentoru būs BBJC aktīviste Dārīja Semjonova un Balvu novada pašvaldības Saimniecīkas nodaļas vadītājs Aleksandrs Šņegovs. Jau no pirmajām dienām Eiropas brīvprātīgos Maiki un Beku aktīvi iesaistīs Starptautiskās jaunatnes dienas svinību pasākuma "Putni galvā" sagatavošanā. Atzīmējot šo dienu, sākot ar 10.augusta pulksten 19 kopā ar ciemiņiem no Alūksnes, Viļakas un Gulbenes gados un sirdi jaunie balvenieši varēs piedalīties Eiropas brīvprātīgo vadītājās radošajās darbnīcās. Būs arī rotu izgatavošanas darbnīca, iespēja veidot hennas zīmējumus vai nofotografēties fotostūrītī. Deviņos vakarā sāksies nakts orientēšanās pa pilsētu, bet vēlāk naktī visi varēs pārbaudīt zināšanas spēles "Fight lists" un "Pusnakts Kahoot", kā arī uzspēlēt novusu vai tenisu brīvā dabā, uzēst uz ugunskura vāritu zupu, nodemonstrēt kādu talantu uz "Brīvās skatuvēs", kā arī visu nakti dejot diskotēkā, ko vadīs Dj Mairix.

Darbojoties divos mūspuses novados,

Pirmā diena darbā. Pirmadien Eiropas brīvprātīgie Maike un Beka bija paguvuši apskatīt Balvu Bērnu un jauniešu centru, kā arī nedaudz iepazīt pilsētu.

darba Eiropas brīvprātīgajiem jauniešiem būšot daudz. "Garlaicīgi viņiem nebūs," sola G.Prokofjeva.

24 gadus jaunais Beka no Gruzijas, kur Gruzijas Valsts Universitātē ieguvis grādu psiholoģijā, vēlas palīdzēt pilnveidoties vietējiem jauniešiem. "Izlasot projekta aprakstu, sapratu, ka Balvi atrodas ļoti tālu no valsts galvaspilsētas. Līdzīgi kā vietējie jaunieši, arī es nenāku no priviliģētas vides, tomēr man ir izdevies iegūt labu izglītību un gūt panākumus dzīvē. Tādēļ vēlos palīdzēt vietējiem jauniešiem apgūt kaut ko jaunu, pilnveidot angļu valodas zināšanas, kas viņiem noderētu veiksmīgas turpmākās karjeras veidošanā," iemeslu, kādēļ brīvprātīgo darbu darīs tieši Balvos, min gruzīns. Beka atklāj, ka šis būs ne vien viņa pirmais Latvijas apciemojums, bet arī pirmā ciemošanās reize ārzemēs. "Latvija izskatās ļoti skaista - sakoptas ielas, visur sastādīti skaisti ziedi. ļipaši man patīk koka mājas," pirmajos iespaidos dalījās Beka.

Maike no Vācijas, kura tikko absolvējusi vidusskolu, nāk no Vācijas dienviņu pilsētiņas Ravensburgas, kas atrodas

līdzās gleznainajam Constances ezeram. Tā kā pēc gada Maike plāno studēt vācu filoloģiju, viņu interesē svešvalodas. "Vēlētos apgūt latviešu valodu. Runāju arī franciski. Esmu jau ieguvuši zināmu priekšstatu par Rietumeiropu un Viduseiropu, tādēļ vēlējos kaut ko vairāk uzzināt par Austrumeiropu un Eiropas ziemējiem. Ar nepacietību gaidu Latvijas bargoziemu, no kurās mazliet baidos. Taču tā būs pilnīgi atšķirīga pieredze," pastāstīja Vācijas jauniete. Pagaidām mūsu valstī redzētais viņi ļoti iepriecina: "Patīk jūsu brīnišķīgie ezeri un meži. Latvija izskatās tiešām burviga."

Maikei ir zināma pieredze, darot brīvprātīgo darbu ar bērniem savā dzimtajā pilsētā, taču kā Eiropas brīvprātīgā viņa darbosies pirmo reizi: "Pagaidām nezinu, kādi konkrēti pienākumi mani gaida šeit, bet Vācijā esmu vadījusi dažādas spēles un citas jauniešu aktivitātes, kopā gatavojām ēdienu utt." Iespējams, Maike atradīs pielietojumu arī savam mūziķes talantam, jo Vācijā viņa vairākus gaudus spēlējusi vietējā orķestri.

Foto - M.Sprudzāne

Foto - I.Tušinska

Kā vērtējat dzīves iespējas laukos?

Viedokļi

Pie lauku dzīves esmu pieradusi

KRISTĪNE ANČA, pašnodarbinātā, četru bērnu mamma no Bērzpils pagasta

Saimnieku kopā ar tēti, īpašumā mums ir 12 ha zemes, nodarbojamies ar piena lopkopību. Ganāmpulkā ir 11 slaucamas govis un gandrīz tikpat jaunlopu. Vecāku mājās atgriezos 2007.gadā, pirms tam dzīvoju Rīgā, strādāju veikalā par pārdevēju. Kāpēc atgriezos? Tādi izveidojās ģimenes apstākļi. Pirms tam, protams, teicu, ka laukos nekad nedzīvošu, bet, redz, kā dzīve visu saliek pa vietām. Ar laiku pie visa pierod, arī pie lauku dzīves esmu pieradusi – ja aizbraucu uz pilsētu, gribas ātrāk tikt atpakaļ.

Darba, protams, laukos ir daudz. Dzīvojam

un strādājam savu iespēju robežās, nekādu atbalstu neprasām, projektus nerakstām, kredītus neņemam. Vienkārši esmu tāds cilvēks, kuram negribas darboties ar projektiem, arī bail tajos iesaistīties. Saimniekošanā palīdz mans vīrs, kurš gan strādā arī algotu darbu Viljānos, un bērni. Divas lielākās meitas pēc pamatskolas beigšanas izvēlējās turpināt mācības Rīgā – viena plāno klūt par pavāri, otra – par stilisti. Dzīvojot laukos, esam paēduši un apģērbi, bet nekādu uzkrājumu mums nav. Citas perspektīvas, kur noplēnīt, šeit praktiski nav.

Un, ja saimniecībā ir lopi, tad nemaz nevar tā aizskriet uz darbu. Ja parēķinu to laiku, kas jāpavada saimniecības darbos, tad man tās astoņas stundas dienā arī sanāk.

Darbs laukos ļoti atkarīgs no dabas apstākļiem, vajadzīga liela izturība. Šajā karstumā, piemēram, grūti ravēt dārzā, citreiz lietus dēļ apgrūtināta siena sagāde. Šovasar barību ziemai lopiem esam jau sagādājuši, ganībās, kas ir krūmainas, govis var paslēpties no saules stariem. Zeme ir sakopta, apstrādāta. Graudus paši neaudzējam, jo nav tehnikas, kā arī zemes pamaz. Tuvējā apkārtne nav brīvas zemes, ko iegādāties. Tāpēc ne vienmēr pietiek barības lopiem, piemēram, pagājušajā gadā pirkām sienu.

Lielas pārmaiņas saimniecībā turpmākajos gados neplānojam, vien saimniecības ēku remontu, kas prasīs līdzekļu ieguldīšanu. Arī nākamajos gados pieturēsimies pie piena

lopkopības. Lai arī jāievēro dažādas Eiropas prasības, jārēķinās ar piena iepirkuma cenu izmaiņām, tomēr nodarbošanās veidu nemainīsim. Ir izkopts melnraibojās ganāmpulkls, savā ziņā izveidojies arī pieradums, negribas neko mainīt. Ilgstoši sadarbojamies ar Jēkabpils piena pārstrādes uzņēmumu, esam apmierināti.

Laukos iedzīvotāju paliek arvien mazāk. Mūsdieni jaunieši bieži vien izvēlas vieglāku dzīvi, nevis lauku smagumu. Iespējams, tas atkarīgs arī no tā, vai vecāki ir ieaudzinājuši patiku uz lauku darbiem. Ir jaunieši, kuri saprot, ka laukos var noplēnīt. Vieglāk ir tiem, kuru vecāki jau izveidojuši saimniecības, ir iegādāta tehnika un zeme.

Vai sanāk apmeklēt kultūras pasākumus? Pašai ārpus saimniecības gadās reti kur izbraukt, ja nu vienīgi kādreiz uz pagasta pasākumu vai ekskursiju. Šovasar apmeklējām vien skolas izlaidumus, zaļumballi un radu dzīšanas dienas. Tālākam braucienam uz koncertu vai citu pasākumu neatliek laika. Kādreiz esmu domājusi, ka gribētu iesaistīties pagasta pašdarbībā, dejot tautu dejas, tomēr kaut kā neesmu saņēmusies, pietrūkst arī brīvā laika.

Lauciniekiem, arī man, darbs sniedz lielāku gandarījumu, kad lutina laika apstākļi, kad padodas dārza raža, sagādāts siens un lopi veseli. Mierigāka dzīve ir ziemā, jo tad mazāk darba. Savukārt pavasarī un vasarā skrienam kā vāveres ritenī. Ir jau bijuši briži, kad gribas visu mest pie malas, bet esmu pieradusi pie

Politiskā reklāma

**ARTIS PABRIKS un
MĀRTIŅŠ BONDARS**
ielūdz Balvu novada
iedzīvotājus uz sarunu par
politiskām izvēlēm un Balvu
novada prioritātēm.
Balvu novada iedzīvotāji
9.augustā plkst. 17.00 Balvu
Novada muzeja telpās tiek gaidīti uz
tikšanos ar politiķiem no partiju apvienības
“Attīstībai / Par!”.

Pēc tikšanās Balvu muižā plkst. 19.00
ar savu bezmaksas koncertu
uzstāsies grupa “Galaktika”.
*Apmaksā partiju apvienības “Attīstībai / Par!”

Fakti

- **Vismazāk laukos var atrast cilvēkus vecuma posmā no 18 līdz 35 gadiem.**
- **Visos reģionos apmēram piektā daļa iedzīvotāju ir vecumā 65 gadi un vairāk. Latgalē tādu ir visvairāk – 21,6%.**
- **Trešdaļa jeb 33% Latvijas iedzīvotāju dzīvo Rīgā.**
- **Lauku vides raksturošanai biežāk izmanto tādus vārdus kā ‘miers’, ‘stagnācija’, ‘klusums’, ‘bezdarbs’, ‘neliela atpalicība no laika’, ‘ieinteresētība par svešiniekiem’, ‘plašumi’, ‘daba’ u.c.**

savām govīm, uzsākt kaut ko citu vai iet strādāt citu darbu arī negribas, jo šeit esi pats sev noteicejs un saimnieks.

Laukos jūtos vislabāk

LĪBA LOČMELE, dzīvo Viljakas novada Šķilbēnu pagasta Čilipinē

Vispārējo pamatzglītību ieguvu Rekavas vidusskolā. Paralēli mācījos arī Baltinavas Mūzikas un mākslas skolā, Vizuāli plastiskās

mākslas nodaļā. Vecāku iedrošināta, devos turpināt mācības Rīgā, kur veiksmīgi izturēju iestājpārbaudījumus vienā no valsts labākajām mākslas ievirzes vidusskolām – Jāņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā. Pēc tam iestājos Latvijas Mākslas akadēmijā un šī gada jūnijā absolvēju Vizuāli plastiskās mākslas nodaļas Keramikas apakšnozari. Kādēj izvēlējos tieši Keramikas apakšnozari? Atklāti runājot, grūti atbildēt. Jutu iekšēju intuīciju un rīkojos. Šo lēmumu ne mirkli nenozēloju. Studijās ļoti daudz ieguvu – apguvu keramikas formveides paņēmienus, iepazinu izejmateriālus, pilnveidojos, ieguvu pārliecību par savām spējām un atradu sev saistošu nodarbošanos. Zināšanas un iemaņas ir neatsverams pamats. Keramika ir radošs process ar milzīgu ieguldīto darbu, kas nav paveicams bez aizrautības. Katrs izlolotais keramikas trauciņš ir tiešs prasmju, pacietības, iemaņu un aizrautības rezultāts. Ja kādam cilvēkam šāds izgatavots priekšmets ikdienā ienes kaut nedaudz prieka, tas jau ir

iemesls būt gandarītam ar savu nodarbošanos.

Vēlme pēc iespējas biežāk braukt uz mājām pie ģimenes visu astoņu studijās pavadīto gadu laikā apstiprināja to, ka vēlos atgriezties Viljakas novadā, tur dzīvot un strādāt. Dzīvei laukos saskatu daudz plusu. Arī mans draugs pēc studijām atgriezas savā novadā un šobrīd nopietni nodarbojas ar bioloģisko biškopību un laukaimniecību. Turklāt šī gada pavasarī, vēl pirms absolvēju Latvijas Mākslas akadēmiju, piedalījos Viljakas novada domes projektā un saņēmu finansiālu atbalstu elektriskās keramikas apdedzināšanas krāsns iegādei. Krāsns darbnīcā ir otra svarīgāk lieta uzreiz aiz paša keramiķa. Tādēļ, pateicoties Viljakas novada atbalstam, esmu varējusi atgriezties savās dzīmtajās mājās, lai uzsāktu saimniecību darbību. Pašlaik krāsns gan vēl tikai ceļo pie manis, taču idejas jau gaida rindā! Šobrīd brālis strādā pie mājaslapas izveides, kurā būs iespējams apskatīt piedāvāto keramikas

izstrādājumu klāstu, bet pagaidām kādu daļu manu darbu var apskatīt un iegādāties veikalā “Zaļais”, Rēzeknē.

Jāpiebilst, arī manā radu un paziņu lokā ir cilvēki, kuri devušies uz ārziemēm, taču cenšos šajā jautājumā būt neutrāla. Uzskatu, ka nevienu nevar piespiest palikt Latvijā vai aizbraukt no tās. Viss atkarīgs no cilvēka personības - cik viņš ir gatavs ieguldīt un ko sagaida no dzīves. Personīgi es vislabāk jūtos tieši šeit - laukos, bet, ļoti iespējams, citi, tākai izraujoties uz pilsētu vai ārziemēm, var beidot justies brīvi un būt saskaņā ar sevi. Cilvēki ir dažādi, un tas ir normāli. Pieļauju, arī agrāk daļa cilvēku labprāt būtu devušiem projām, taču nebija tādu iespēju. Jebkurā gadījumā viss atkarīgs no mums pašiem. Tajā pašā laikā, protams, daudz vieglāk, ja var saņemt atbalstu no savas ģimenes un apkārtējiem. Tas jauj noticēt saviem spēkiem un sniedz stimulu strādāt!

Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis

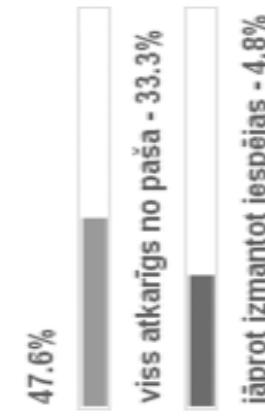
Re, kā!

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Apmeklētāju aptauja

Kā vērtējat dzīves iespējas laukos?

laukos valda nabadzība -

ne mana sēta, ne mana drava - 9.5%

Atceres pasākums

“Es pārnākšu...”

Sestdien Viļakā valdīja emocionāla piesātināta gaisotne, jo, kā atzina arī pats muzikanta, sporta un sabiedriskā darbinieka Aiņa Šaicāna atceres pasākuma vadītājs Māris Lāpāns, maestro ir atgriezies mājās. Viņš atgādināja, ka pirmais atceres koncerts notika pērn Balvos: “Tas radās vēja ātrumā. Tā bija ātra ideja – zvans vienam, zvans otram, zvans trešajam, un viss notika. Kad koncerts noslēdzās, nebija ne mazāko šaubu, - tas jāturpina. Ainis joprojām ir dzīvs – dzīvs savās dziesmās!” Tāpat M. Lāpāns klātesošajiem vēlēja: “Ja gribat aplaudēt – aplaudējet, ja gribat dziedāt – dziediet; ja gribat raudāt – raudiet; ja gribat dejot – dejot! Šajās stundās, kad esam kopā, esiet kaut kriptiņu laimigāki!”

Bērnības zeme. Atceres koncertu ar dziesmu “Es pārnākšu” atklāja Kubulu pagasta vokālais ansamblis.

Pirmskanojums. Andris Baltacis izpildīja dziesmu “Evelīna”, kuru neviens un nekad nav dzirdējis Aiņa Šaicāna izpildījumā. Izrādās, tā, kā atklāja M. Lāpāns, ir restaurēta no Aiņa pierakstiem.

Sajust bērnību. Piesakot dziesmu “Ganiņš”, pasākuma vadītājs sprieda, ka vislabāk bērnības izjūtas dziesmā var izdziedāt bērni. To lieliski apliecināja soliste Marija Maslovska (foto).

Epilogs. Jānis Ločmelis, izpildot Aiņa Šaicāna dziesmas, neslēpa, ka nereti acīs sariešas asaras.

Izdejo dziesmu. Skatītājiem bija unikāla iespēja dzirdēt dziesmu “Ganiņš” arī paša Aiņa Šaicāna izpildījumā (ierakstā), kā arī izbaudīt to dejā. Foto – deju kolektīvs “Viola” no Vectilžas.

“Mitralalna ziņģe”. “Rokgrupas “Karburators” mūziķis Juris Cibulis ar meitu Rūtu pirms “Mitralalna ziņģes” izpildīšanas neslēpa, ka ir uztraukušies.

“Leijerkastnieki”. Foto vidū – pirmā grupas soliste Ginta Zābele.

Novadnieks. Aivars Lapšāns, kurš dzimis Viļakā, pastāstīja, ka viņš, līdzīgi kā Ainis Šaicāns, arī raksta gan dzeju, gan dziesmas: “Es zinu, ko nozīmē atklāt savu sirdi muzikālā un vārdiskā formā. Tas nav viegli.”

Nebeidz pārsteigt. Balvu Mūzikas skolas direktors Egons Salmanis koncertā piedalījās ne tikai kā muzikālās apvienības “Ainis” mūzikis, bet arī kā solists.

“Paldies!” Aiņa Šaicāna māsa Maruta Brokāne neslēpa, ka sākotnēji nav plānojusi kāpt uz skatuves: “Tomēr no rīta, atverot internetu, preti man skatījās divas tik pazīstamas acis. Tas bija lielais brālis... Tepat, aiz kalniņa, Miera kapos, Tu šobrīd ļoti labi dzirdi, kā skan Tavas dziesmas. Šķiet, kad Tu piedzimi, Dieviņš pieskārās gan galvai, dodot gudrību; gan kājām, jo biji izcils futbolists; gan rokām, jo darīji daudz un dažādus darbus; gan arī dvēselei, jo tik skaistas, izjustas, jautras un arī smeldzīgas dziesmas nāk no pārdzīvotā un dvēseles. Paldies Tev, ka Tu mums esi. Milzīgs paldies visiem!”

E.Gabranova teksts un foto

Lappusē "Jūs jautājat, mēs atbildam" ikviens var rast atbildi uz sev interesejošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv,
zvaniet 29360850, 645 22126.
Mēs centīsimies noskaidrot!

Kad Ezera un Baznīcas ielu krustojumā beidzot būs horizontālie apzīmējumi?

Balveniete jautā: "Kad beidzot Ezera un Baznīcas ielu krustojumā nomārķēs sadalošās joslas, jo tur katrais autovadītājs brauc un griež kā grib?"

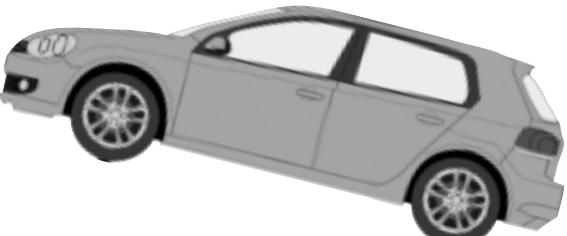
Balvu novada pašvaldības Saimnieciskās nodaļas vadītājs ALEKSANDRS SNEGHOVS skaidro: "Ministru kabineta noteikumi Nr. 224 "Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli" regulē horizontālo apzīmējumu nepieciešamību uz valsts un pašvaldības autoceļiem, taču neregulē pilsētu ielu markējumu, izņemot maģistrālās ielas, kuras ir valsts autoceļu sastāvdaļa. Nākamgad pirms iepirkuma procedūras izvērtēsim nepieciešamību uzklāt horizontālos apzīmējumus šajā krustojumā, kā arī citās Balvu ielās."

Vai šogad Gulbenē būs "Tehniskās apskates nakts"?

2016.gada 29.jūlijā Gulbenē notika "Ceļu satiksmes drošības direkcijas" (CSDD) organizētais "Tehniskās apskates nakts" pasākums, lai mudinātu autovadītājus piedalīties ceļu satiksmē ar drošiem un tehniskā kārtībā esošiem transportlīdzekļiem. Pasākumu atspoguļoja arī laikraksts "Vaduguns". Turklāt to apmeklēja vairāki autovadītāji no mūspuses novadiem. "Vai "Tehniskās apskates nakts" pasākums Gulbenē būs arī šogad?" jautā lasītājs.

Šogad nav paredzēta šī pasākuma rīkošana Gulbenē. Autovadītājiem no Balvu, Viļakas, Rugāju vai Baltinavas novadiem, kuri šogad vēlēsies apmeklēt "Tehniskās apskates nakti", būs jādodas uz Daugavpili, Liepāju, Rīgu vai Jelgavu. Iespējams, kādam šīs pilsētas būs tieši pa ceļam! Jebkurā gadījumā pirmais no šiem pasākumiem notiks 11.augustā Daugavpils rekonstruētajā un paplašinātajā tehniskās apskates stacijā (Kraujas ielā 3a). Lai pieteiktu bezmaksas diagnostiku savai automašīnai šajā pilsētā, apmeklējiet CSDD e-pakalpojumus interneta mājaslapā www.e.csdd.lv. Turklāt, ja to ņaus automašīnas tehniskais stāvoklis, pasākuma apmeklētājs savam spēkratam varēs veikt arī tehnisko apskati un saņemt uzlīmi, pirms tam veicot nepieciešamos maksājumus. Savukārt nākamie "Tehniskās apskates nakts" pasākumi notiks Liepājā (18.augustā) un Rīgā (26.augustā), bet noslēgsies 22.septembrī Jelgavas jaunuzceltajā tehniskās apskates stacijā.

Kas notiek kultūras namā?

Maija nogalē "Vaduguns" stāstīja, kāpēc kultūras un atpūtas centra renovācija Balvos rit tik gausi. Pašvaldības priekšsēdētāja vietniece A.Petrova teica, ka dokumenti jau stāv uz galda un pēc pāris nedēļām izsludinās iepirkumu otrajai kārtai. Vai ir kas pavirzījies uz priekšu?

Atbildi sniedz Balvu novada pašvaldības projektu koordinators ANDRIS VRUBĀEVSKIS: -Iepirkuma procedūru izsludināja 2.jūlijā un šobrīd turpinās iepirkuma procedūra (atklāts konkursss), kuras rezultātus ceram uzzināt 14.augustā. Sākotnēji konkursa piedāvājumus bija plānots atvērt 25.jūlijā, taču potenciālie pretendenti iepirkuma gaitā uzdod dažādus precīzējošus jautājumus, tādēļ piedāvājumu atvēršanas termiņš pārcejas.

Vai sakrātie čeki noderēs loterijā?

"Esmu dzirdējusi, ka jākārāj čeki, lai piedalītos Valsts ieņēmumu dienesta (VID) organizētajā loterijā. Taču, kad vienā veikalā palūdzu čeku, uz mani paskatījās kā uz jocīgu un nosmējās vien. Vai tad tās čeku loterijas nebūs?" jautā pensionāre no laukiem.

Pirms kāda laika masu mediji aktīvi informēja par gaidāmo čeku loteriju, kas veicinātu godīgu konkurenči un labprātīgu nodokļu saistību izpildi, apkarotu nodokļu krāpniecību un mudinātu pircējus no saimnieciskās darbības veicējiem un komersantiem pieprasīt čekus un kvītis. Saeimā ir atbalstīts Čeku spēles likumprojekts pirmajā lasījumā, kas paredz rikot čeku loteriju tikai nākamā gada vasarā. Deputāti bija aicināti šo likumprojektu izskatīt steidzamības kārtībā, un bija plānots, ka Saeima šo ieceri varētu pieņemt līdz sesijas pārraukumam - 22.jūnijam. Tomēr Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputātiem bija vairāki jautājumi, piemēram, kāpēc izlozes rikotājs nav VAS "Latvijas loto", bet to plānots izvēlēties konkursā, kāpēc to iecerēts saukt par čeku spēli, nevis loteriju, par mājaslapas adresi un citi. Līdz ar to likumprojektu paredzēts pilnveidot uz otro lasījumu.

Pirmā čeku spēles izloze varētu notikt ne vēlāk kā 2019.gada jūlijā. Saskaņā ar sagatavoto likumprojektu izlozēs plānots izmantot čekus ar darījuma vērtību virs pieciem eiro bez pievienotās vērtības nodokļa. Čeki spēlei tiks reģistrēti čeku spēles timekļa vietnē. Čeku spēli organizēs Valsts ieņēmumu dienests. Loterijas dalībniekiem būs jāreģistrē darījumu apliecinošu dokumentu interneta vietnē, aizpildot reģistrācijas formu un norādot darījuma, čeka un tirdzniecības vietas informāciju. Tāpat būs jānorāda arī loterijas dalībnieka mobilā tālruņa numurs, lai ar viņu varētu sazināties.

Plānots, ka izlozes uzvarētāja noteikšanai tiks atlasīti 70% no čekiem, darījumu apliecinošām kvītim un biļetēm par sniegtajiem pakalpojumiem Latvijas teritorijā. Savukārt 30% atlasīs no čekiem un darījumu apliecinošām kvītim, kas izsniegtais par iegādātajām precēm publiskajās tirdzniecības vietas Latvijā.

Vai muzejs Rugājos būs atvērts arī sestdienās?

Rugāju Novada muzeja vadītāja VELGA VĪCUPA apstiprina, ka augustā patiešām ir mainīts muzeja darba laiks, un iestāde būs atvērta arī sestdienās visu darbdienu. Toties svētdiena un pirmadiena būs brīvdienas. Izmaiņas pieņemtas, uzsklausot iedzīvotāju ierosinājumu, lai muzeju varētu apmeklēt tālāki ciemiņi un radinieki, kuri brauc uz novadu ciemos vai uz kapu-svētkiem. Velga priecājas par šīm izmaiņām, jo viņai vienmēr paticis tikties ar cilvēkiem un pastāstīt par jaunumiem. Patlaban muzejā maina vienu ekspozīciju, un kā jaunākā būs apskatāma fotogrāfiju izstāde "Dziesmusvētki", kas atspoguļos Rugāju novada pašdarbnieku piedāvājumos svētkos. Muzejs sestdienās būs atvērts līdz 31.augustam.

Vai Eglaines pamatskolai atrasts jaunais direktors?

Rugāju novada dome vēlreiz bija izsludinājusi konkursu ar aicinājumu pieteikties pretendentus Eglaines pamatskolas direktora amatam. Sazinoties ar novada Izglītības pārvaldes vadītāju Birutu Berkoldi, uzzinājām, ka pieteicīties tikai viens kandidāts. Tā ir līdzšinējā skolas pedagoģe – direktora vietniece izglītības jomā Ilze Burka. Viņu arī ieteiks apstiprināšanai šim amatam.

Atzinības raksts par pedagoģisko kompetenci

Disciplīna svarīga jebkurā darbā

Balvu novada svētkos novada domes Atzinības rakstu par pedagoģisko kompetenci, izglītojamo sasniegumiem krievu valodas olimpiādē novadā un valstī, labiem sasniegumiem valsts pārbaudes darbos un skolas vārda popularizēšanu saņēma Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas skolotāja MARINA LOČMELE.

Pieredzes bagātā pedagoģe neslēpj, ka apbalvojums bijis negaidīts, bet iepriecinošs, jo vienmēr ir patikami, ja darbu novērtē. Tā kā gan skolas, gan novada Izglītības, kultūras pārvaldes, kā arī Izglītības ministrijas un pat premjerministra Goda un Atzinības rakstus Marina Ločmele saņēmusi samērā bieži, viņa smēj, ka atlicis vien sagaidīt kādu apbalvojumu arī no Valsts prezidenta.

Absolvējusi pamatskolu Baltinavā, bet vidusskolu - Kārsavā, 80.gados Marina studēja krievu un vācu filoloģiju toreizējā Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā, iegūstot krievu un vācu valodu skolotājas kvalifikāciju. Pēc studijām septiņus gadus nostrādājusi Balvu vidusskolā (tagad Balvu pamatskola), Marina turpināja darba gaitas Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā, kur māca bērnus kopš mācību iestādes izveidošanas – nu jau 27 gadus.

Būdama trīs brašu dēlu mamma, pirms diviem ar pusi gadiem Marina kļuva par vecmāmiņu pagaidām vienīgajam mazdēlam Rinaldam, ko mīli sauc par savu saulstariņu.

Laikam nav viegli būt vienīgajai sievetei ģimenē?!

-Man joti paveicies ar vīru, kurš mani joti atbalsta it visā. Arī dēli kopš bērniņas ir radināti pie darba. Vipī prot pat ēst pagatavot – zupas vārit, gaļu izcept. Nevaru teikt, ka, būdama vienīgā sieviete ģimenē, strādāju no rīta līdz vakaram, galvu nepacēlusi. Vīrs un bērni man joti palīdzēja.

Atzinības rakstu saņemāt, lielā mērā pateicoties savu audzēķņu sasniegumiem. Kuri no tiem pēdējā laikā iepriecinājuši visvairāk?

-Aizvadītajā mācību gadā 10.klasses audzēknī Kseniju Hmeļovu izvirzīja valsts mēroga krievu valodas mācību olimpiādei. Pavismaz pietrūka līdz Atzinībai. Taču konkurence bija patiešām spēcīga. Neskumstam, jo pēc gada mums ar viņu būs iespēja startēt vēlreiz. Protams, ja viņu izvirzīs no reģiona. Lai gan šoreiz nedaudz pietrūka līdz godalgai, esmu gandarīta, ka mūsu bērni var sacersties ar valsts liceju un ģimnāziju audzēkņiem. Tāpat vairāki mani skolēni aizvadītajā mācību gadā ar panākumiem piedalījās starpnovadu olimpiādē. Nopelnījām gan pirmās, gan trešās vietas, gan Atzinību.

Kā Jums izdodas ieinteresēt savus audzēkņus mācīties krievu valodu, piedalīties olimpiādēs?

-Dažiem bērniem patīk pierādīt sevi, kaut kur piedalīties. Citi mazliet jāpiespiež. Jāteic, ka valsts olimpiāde bija joti grūta, jo skolēniem vajadzēja labi pārziņāt gan literatūru un gramatiku, gan vēsturi un politiku, kā arī jāprot uzrakstīt eseja. Jautājumi aptvēra joti dažādas dzīves jomas.

Ko liecina Jūsu novērojumi – vai mūsdienu bērni labprāt lasa, jo literatūru bez grāmatu lasīšanas grūti apgūt?

-Lasa joti maz. Cenšos rādīt piemēru, jo pati mīlu grāmatas. Īpašā burtnīcā ierakstījusi izlasīto grāmatu autorus un nosaukumus, dažreiz parādu bērniem, cik daudz atkal esmu izslījis. Arī viņiem iesaku lasāmvielu. Ir meitenes, kurām patīk grāmatas, zēniem – mazāk, bet kopumā bērni lasa joti maz, arī latviešu valodā. Tāds laikmets.

Kāpēc savulaik izvēlējāties tieši šo profesiju?

-Interesanti, ka krievu valodas skolotāja mēģināja mani atrunāt, kad uzzināja, ka vēlos mācīties par pedagoģi. Viņa apgalvoja, ka tas ir joti smags darbs. Vai man to vajagot?

Foto - I.Tušinska

Vasarā priecē dārzs. Marina Ločmele atklāj, ka vasarās labprāt strādā dārzā un ar vislielāko prieku pavada laiku kopā ar bērniem un mazdēlu. Savukārt, tuvojoties rudenim, sākas konservēšanas laiks. Marinas vīrs ir ierīkojis siltumnīcu, kurā Marina audzē tikai asos čili piparus, jo tie, dažādos veidos iekonservēti, joti garšo visai viņas ģimenei.

Tā kā mamma bija medmāsa toreizējā Baltinavas slimnīcā, viņa gribēja, lai kļūstu par ārsti. Bet es *nepanesu* asinis, tas nav man piemērots darbs, turklāt tas ir joti atbildīgs un sarežģīts. Tomēr jāteic, ka ar katru gadu kļūst aizvien grūtāk strādāt arī skolotāja profesijā.

Kādēļ tā?

-Iespējams, tāpēc, ka bērniem dota pārāk liela brīvība. Savukārt es uzskatu, ka disciplinai un cieņai pret vecākiem un skolotājiem ir jābūt. Manuprāt, agrāk bērni skolu uztvēra mazliet nopietnāk. Neteikšu, ka visi ir vienādi. Lai gan pati esmu joti stingra skolotāja un sev *uz galvas* neļauju *kāpt*. Bērni to zina. Manās stundās valda disciplina, jo citādi neprotu strādāt. Pārdzīvoju, lai bērni saņemtu zināšanas. Un tiešām manējie eksāmenus kārtot joti labi. Šogad eksāmenus kārtotāja 17 devītklasnieki, un vidējā atzīme bija 8,2. Uzskatu, ka tas ir joti labi. Esmu pārliecīnāta, ka jebkurā darbā ir svarīga pašdisciplina un atbildības sajūta.

Cik gara ir Jūsu darba diena?

-Skolā vadu sešas vai septiņas mācību stundas dienā. Tas ilgst aptuveni līdz trijiem pēcpusdienā. Atnākusi mājās, mazliet atpūšos, pagatavoju ēst, bet vakarūs veltu skolēnu darbu labošanai un nākamās dienas stundu sagatavošanai. Atceros, senāk kaut kādā kompānijā sākās saruna, ka skolotāji jau nav noslogoti – strādā līdz pusdienām, tad aiziet mājās... Mūsu vīri toreiz atbildēja: "Ja jūs nezināt, ko skolotājam nozīmē vakari, tad labāk nerunājiet!" Nu nav tā, ka vakari mums ir brīvi. Jāraksta un jāsagatavo ieskaites, jo nav tādu gatavu, ko var paņemt un iedot skolēnam. Jāmeklē vizuālie materiāli stundām. Visi temati pašam jāsagatavo. Arī mājas darbi jālabo.

Virs un bērni nepārmet, ka mamma katru vakaru aizņemta?

-Laikam ir jau pieraduši. Tikai pirms dažiem gadiem ieviesa kārtību, ka arī skolotājiem ir tiesības izmantot 1.septembri, lai pavadītu savu bērnu pirmajā klasē. Kad manējie auga, tā nebija. Labi, ka viņi mācījās turpat manā skolā, varēju viņus redzēt. Svinīgajā pasākumā viņi nāca kopā ar savu klasi, es - ar savu audzināmo klasi. Varbūt

dēliem arī bija grūtāk, kad bija mazi, bet nekādus pārmetumus neesmu saņēmusi.

Kā Jūsu bērniem veicās krievu valodas stundās?

-Kopš bērniņas viņi brīvi runā divās valodās – latviešu un krievu. Varbūt tagad dēli mazliet sliktāk runā krieviski, jo mazāk to lieto. Taču viņi pārmet, ka bērni bār ar viņiem nerunāju vāciski. Skolā puikas mācījās diezgan labi. Ar uzvedību, kā jau puišiem, visādi gāja. Taču kopumā lielu problēmu ar viņiem nebija. Turklat esam pieradinājuši dēlus pie strādāšanas. Viņi joprojām nešķiro sieviešu un vīriešu darbus. Piemēram, dārzā kartupeļus ravēja tikai viņi.

Kas Jums ļauj uzkrāt energiju pēc saspringta darba skolā?

-Patik dārza darbi, puķes. Lai arī jāravē, šogad arī daudz jālaista, mani dārzs iepriecina. Labprāt ceļoju. Nevaru teikt, ka tas izdodas bieži, bet dažreiz kaut kur aizbraucam. Nesen bijām Krievijā. Vēl šovasar gribētos aizbraukt apskatīties skaistās Rundāles pils rozes. Labprāt laiku pavadu kopā ar bērniem, kad viņi atbrauc ciemos. Mums dārza ierīkota speciāla vieta, kur kopā gatavojam ēdienu – cepam gaļu, pat zupas vārām, kartupeļus sviestā cepam. Bieži pavadu laiku kopā ar mazbērniņu, mūsu saulīti. Jau sākusies gurķu marinēšanas sezona. Vēl viens mans hobījs ir dažādu salātu konservēšana ziemai. Mums ir speciāla siltumnīca, kur audzējam tikai čili piparus. Jau aptuveni piecus gadus ziemai gatavoju dažādus pesto un salātus no čili pipariem. Visiem joti garšo.

Teicāt, ka daudz lasāt. Kuri ir Jūsu iecienītākie autori?

-Tā kā skolotāja darbs ir nopietns, mājās vairs negribas pievērsties kaut kam sarežģītam, filozofiskam. Man patīk sieviešu detektīvi. Lasu Noru Robertsu. Agrāk lasīju Danielu Stīlu. Dažkārt lasu Darjas Doncovas detektīvus. Nopietnu literatūru rokās paņemu reti, jo gribas vienkārši atpūsties, palasīt kaut ko dvēseles priekam. Lasu arī ūrnālus, pārsvārā krievu valodā, piemēram, "Karavāna", "Āzīza" un citus, bet lasu arī latviešu valodā.

Varbūt kāds no audzēķiem ir gājis Jūsu pēdās, kļūstot par skolotāju?

-Zinu vienīgi, ka Evelīna Kozlovska, kurai padevās svešvalodas, manuprāt, mācījās Ventspils Augstskolā. Taču skolotāja profesiju bērni izvēlas nelabprāt. Var studēt par ūrnālistiem, tulkiem, bet skolotājus filologus – to gan neesmu dzirdējusi.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Konference Rugājos

Nekas nav labāks par kopīgu sarunu

Tieši pirms 15 gadiem nodibināta viena no Latvijas trim pirmajām vietējās rīcības grupām - biedrība "Balvu rajona partnerība". Tās mērķis ir apgūt Eiropas doto finansējumu lauku reģionu attīstībai, sekmēt nevalstisko organizāciju aktivitāti, uzņēmējdarbību, nodarbinātību, vietējās iniciatīvas. Tagad partnerībā ir 51 biedrs. Akcentējot gadskārtu, notika jubilejas konference, kurā skanēja ne vien apsveikumi, bet arī lietišķa informācija par veiksmīgi īstenotajām idejām.

LEADER projektu idejām aktīvi līdzi sekojusi stratēģijas vadītāja ILONA DŽIGURE. Viņa uzslavē vietējo rīcības grupu aktivitāti, kuri izmanto šīs programmas iespējas, lai tieši lauku teritorijās veicinātu sabiedriskās aktivitātes, pievēršoties uzņēmējdarbības attīstībai. Vienu no senākajām ir SKAIDRĪTES KRAKOPES vadītā krājaizdevumsabiedrība un biedrība "Aicinājums". Iesniegto projektu parasti ir daudz, taču aptuveni 10% no tiem neatbilst noteiktajiem kritērijiem un tos atsīj. Taču arī mazāku punktu vērtējumu saņēmušie projekti dažkārt ir ļoti labi, lai gan netiek atbalstīti tieši nepietiekama finansējuma dēļ.

Kādas aktivitātes LEADER sekmējis, akcentēja partnerības valdes priekšsēdētāja LIENE POMERE. Attīstījies tūrisms, paplašinājusies uzņēmējdarbība, plašumā gājusi mājražošana un amatniecība. Pirmajā – 2003. - darbības gadā iesniedza jau 41 projektu, bet pirmajā plānošanas periodā – līdz 2009.gadam - pavisam bija iesniegti 96 projekti. Pirmajā gadā apstiprinājā tikai 8 projektus par kopējo summu virs 9 tūkstošiem latu. Iepriekšējā plānošanas periodā iesniedza 385 projektus, no kuriem atbalstīja un realizēja 191. Šobrīd ir iesniegti 157 projekti, no kuriem apstiprināts 91, bet uzraudzība sākta 61 projektam.

Lieli darbu iegulda ne tikai ideju izdomātāji, projektu rakstītāji un īstenotāji dzīvē, bet arī LEADER stratēģijas vadītāji. Piecpadsmit gadu laikā tie bijuši seši. Iesākumā – Juris Annuskāns, tad Vineta Zeltkalne, Edīte Petrova, kuras vairs nav dzīves vidū, Svetlana Tomsons, Ilze Daukste un pašreiz tā ir Ilona Džigure.

Biedrības dibināšanā piedalījās arī toreizējā Rugāju pagasta padome, un Rugāju novada biedrības ir ilggadēji partnerības biedri. Kopumā šobrīd par biedriem iestājušies 14 šī novada organizācijas un privātpersonas. Jubilejas reizē klāt bija novada domes priekšsēdētāja SANDRA KAPTEINE, kura teica: "Lai veiksmīgi realizētu daudzos projektus, nepieciešama kopdarbība. Katrs ielicis savu daļu, lai radītu labvēligāku vidi, labākus dzīves apstākļus. Kāds varbūt izdarījis pirmo lēcienu uzņēmējdarbībā, kādam radies sava veiksmes stāsts. Arī tiem, kuru projektus neapstiprināja, ticu, bija labas idejas un domas. Vēlu, lai mūsu sadarbība veiksmīgi turpinātos."

Konferencē piedalījās arī Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģonālās laukaimniecības pārvaldes vadītāja SAULCERĪTE INDRIČEVA. Šo institūciju dažkārt raksturo kā stingro 'uzraudzības bosu'. Vadītāja uzsvēra, ka mums katram svarīgi redzēt savā pagastā, savā novadā labos darbus, kas izdevušies. Un nav būtiski, cik nakšu negulēts, lolojot ideju, cik tūkstošu tur ieguldīts, jo svarīgs ir rezultāts, ko redzam un par ko pēc tam priecājamies. Tās ir iekārtotās atpūtas iespējas pie ezera, garšīgi mājražojumi vai vēl kas cits, kas rodas dažādu ideju vārdā.

Latvijas Lauku foruma pārstāvē ANITA SELICKA informēja par jaunumu. Protī, valdība nupat pieņemusi noteikumus, ka turpmāk lēmumus par iesniegto projektu atbilstību stratēģijai pieņems uz vietas. Tas nozīmē, ka šādus lēmumus pieņems arī Balvu rajona partnerība. Tas tādēļ, kā paskaidroja A.Selicka, ka cilvēki uz vietas daudz labāk redz, izprot un novērtē izdomāto ideju atbilstību stratēģijas mērķiem.

Konferences sarunu kuplināja ciemiņi un muzikāli priekšnesumi. Ludzas rajona partnerība, kas ir nedaudz jaunāka par Balvu partnerību, atzina, ka vienmēr interesanti ir uzziņāt kaimiņu idejas, jo arī, atklājot savus realizētos projektus, viņi ļauj kaut ko no tā pašpikot citiem. "Pats būtiskākais ir un paliek paši cilvēki. Mūsu reģionā uzņēmējdarbība nebūt nav tā spožākā, tāpēc priecājamies par katru projekta iesniegēju gan pašu mājās, gan kaimiņos. Spēks ir sadarbībā," teica kaimiņu partnerības pārstāvē. Vēlējumu, lai Balvu rajona partnerības veiksmīgos projektus iepazīst visā Latvijā, izteica Balvu partnerības biedres, kuras ir *sadziedājušās* un sniedza muzikālu priekšnesumu. Interesants bija arī Vectilžas pagasta ģimeņu biedrības "Saime" sagatavotais labo darbu uzskaņojuma atspogulojums.

Skaisti tēripi. Folkloras kopa "Egle" (no labās) ne vien skanīgi dzied, bet arī pievilkcigi izskatās. Skaidrīte Šaicāne to raksturoja kā pamanāmāko folkloras kopu Latvijā, kurai iegādāti tēripi ar projekta atbalstu. Skaistos tēros greznojas arī Medņevas etnogrāfiskais ansamblis (no kreisās), kas jaunos tērus godam nopelnījis savas ilggadējās darbības laikā.

Viens no interesantākajiem. Artūrs Sārtaputns pastāstīja, kāpēc ar projekta palīdzību izveidojis uztura zinātnes, veselības un sporta studiju.

Bosam nav ne vainas. Saulcerīte Indričeva priecājās, ka arī Balvu bijušā rajona teritorijā īstenotas daudzas aktivitātes. "Jā, mēs esam tie stingrie bosi, naudas uzraugi. Taču neuztveriet mūs kā piekasīgus kaitniekus. Esam tādēļ, lai jums palīdzētu un atbalstītu. Jums ir fantastiskas idejas, bet dažkārt pietrūkst zināšanu tās novest līdz galam. Nekas nav labāks par sarunu, tādēļ aicinām nākt pie mums uz dialogu un runāt," viņa teica.

Konferencē varēja noklausīties vairākus veiksmes stāstus. Tie ir dažādi - gan kultūras jomas projekti ar rezultātā iegādātiem jauniem deju tēripiem, arī tautas nama aprīkojumu vai mini muzikālu studiju un vēl ko citu. Īstenoti projekti,

Stratēģijas vadītāja. Biedrības "Balvu rajona partnerība" aktivitātēm līdzi sekojusi un savas komandas darbu prasmīgi organizējusi partnerības stratēģijas vadītāja Ilona Džigure.

Par prieku klausītājiem. Rugājē Dana Lība Tihomirova ir Rugāju vidusskolas 12.klasses audzēkne, kurai patik muzicēt. Viņa apgūst ģitaraspēli un savu priekšnesumu sniedza arī partnerības konferences dalībniekiem.

Projekti ļauj attīstīties. "Man ir patiess prieks, ka mūsu biedrība domā par sociālekonomisko attīstību, vides labiekārtošanu un raksta projektus," teica Liene Pomere. iegādājoties darbgaldu un aprīkojumu mēbeļu ražošanai, atjaunota kapliča, valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, sakārtoti kapsētu žogi, uzstādītas norādes un izdarīti vēl citi labi darbi.

Draudžu dzīve

Dalīties sirds siltumā

Aizvadītajā nedēļā aprītēja divi gadi, kopš Vilakas Romas katoļu draudzē kalpo priesteris GUNTARS SKUTELS. Apciemojot viņu, centāmies noskaidrot, kāds bijis šis laiks, kas izdarīts un kādi darbi ieplānoti.

Cenšas uzklausīt un uzmundrināt

Priesteris atceras, ka pirmie iespaidi, ierodoties Vilakā, bija šādi: liela baznīca, daudz aktivitāšu, sveša vide. Iepriekš šajā pilsētā netika bijis, tikai novada pagastos. "Acīmredzot apmeklēt Vilaku pietrūka laika vai sirsnīga ielūguma. Kad man piedāvāja doties uz šejieni kā draudzes prāvestam, negribēju piekrist, tomēr priekšniecība uzskatīja, ka esmu atbilstošs šai vietai un apstākļiem. Ar laiku iepazinu cilvēkus, satikos arī jau ar pazīstamiem, tikai iepriekš nezināju, ka viņi nāk no šīs puses. Saņēmu arī dažas Dieva dotas zīmes, ka mana kalpošana šeit ir Viņa plāns," atklāj prāvests. Draudzi viņš raksturo kā dažādu cilvēku kopienu, kur dažkārt trūkst vienotības: "Strādājam pie tā, mēgenin gan *caur pukēm*, gan tieši pateikt savas domas. Piemēram, daudziem bija pārsteigums, ka prāvests izdomājis ēšanu baznīcas dārzā, jautāja, kā tā var? Bet ēdam tur ne jau tāpēc, lai paēstu baznīcas dārzā, bet gan tāpēc, ka pēc dievkalpojuma tas ir tuvāk baznīcai, ka jaunajam priesterim, kas celebrēja svēto Misi, tas ir kā atbalsts ārpus baznīcas. Garīgā un laicīgā dzīve šeit saplūst kopā. Arī apstuļi pēc dievkalpojuma sēdās pie galda (agape - sadraudzība)." G.Skutels neslēpj, ka draudzes cilvēki viņu bieži uztver kā dēlu vai mazdēlu. Saskaņmē ar draudzi prāvests cenšas vairāk uzklausīt un uzmundrināt, nevis pārmest.

Pamanīt labo un skaisto

Prāvests kalpošanas laikā ievērojis kādu zīmīgu cilvēku dabas šķautni. Protī, mēs esam raduši pamanīt slikto, uztvert to saasināti, bet tajā pat laikā nerēdzēt labo un skaisto. Viņš atceras, ka pagājušajā gadā mēdzis sūdzēties, ka baznīcī caurs jumts, uztvēris to kā lielu problēmu. Kad uzrakstījis par to savam kolēģim uz Āfriku, tas dalījies savā piedzīvojumā vēstot, ka viņiem todien uzbruka bars mežoņu, šāva, nodedzināja kādu ēku... "Ja nākas salīdzināt šīs lietas, tad saproti, ka tava problēma nav nemaz tik milzīga. Ir iecere savu kolēģi uzaicināt uz tikšanos ar mūspuses ļaudīm, lai liecina, kā cilvēki dzīvo tuksnesi," atklāj priesteris. Viņš atceras Itālijā piedzīvoto, kad ar Kalkutas māsām (kongregācija "Žēlsirdības misionāri") gājis pie bezpajumtniekiem: "Tas deva garīgu skatījumu uz vairākām lietām. Pirmajā reizē, satiekot viņus, jutos baisi, bet ar katu reizi iepazīsti cilvēkus nevis izskata dēļ, bet kā personības, saproti, kā mainījusies dzīve. Viņi kādreiz bijuši izcilī mākslinieki, juristi un citu profesiju pārstāvji, bet dzīvē viss izvērties citādi. Mūsu misija bija cenzīties viņus pamainīt uz labo pusī."

Draudzes cilvēki ne vienmēr piedāvā palīdzību paši, bet, ja uzrunā, atsaucas līgumam. Piemēram, kad priesteris uzsāka kalpošanu, baznīcas vajadzībām ziedi tika pirkti. Vispirms atvedis ziedus no Preiļiem, tad aicinājis draudzi pašiem nest krāšņo dabas velti – puķes, un bija reizes, kad baznīcu rotāja 300 rozes. "Tas ir skaisti, ka cilvēks prot dalīties ar savu dāvanu," uzskata G.Skutels. Viņš aicina pamanīt skaisto, iemūžināt fotogrāfijās, jo, kā saka, nereti gadās tā, ka cilvēks nobildē bedrīti asfaltā, bet aizmirstnofotografēt Betlēmes ainu pēc Ziemassvētku dievkalpojuma. Citreiz kāds sūdzas par iepļisušu vāzi, bet nenovērtē skaisto koncertu.

Atjauno vitrāžas

Vilakas katoļu baznīcā notiek darbi pie vitrāžu atjaunošanas - kopš priestera Guntara Skutela ierašanās Vilakas baznīcā ir atjaunotas četras logu vitrāžas, šobrīd meistari maina jau piektu logu, vēl atlikušas trīs logu vitrāžas virs ieejas durvīm. Plānots, ka līdz novembrim atjaunos baznīcas lielo "Gotikas rozes" vitrāžu, kas būs kā dāvana uz valsts simtgadi. Regulāri baznīcā notiek svētki, koncertos uzstājas dažādi mākslinieki. Piemēram, 2017.gada augustā uzstājās ērģelnieki no Sanktpēterburgas - Dina Ihina un Deniss Mahaņkovs, šogad 4.augustā viesojās holandiešu ērģelnieks Gijs van Šonhovens. Ar draudzes loceklu un Itālijas draugu atbalstu iegādāti siltie paklājiņi, kas gada aukstajā laikā noder kā siltuma avots, jo dievnams, kā zināms, nav apkurināms. Turpinās ērģelju restaurācija, 2018.gada sākumā noslēdzās ērģelju spēles galda restaurācija, šogad turpinās darbs pie otrā manuāla stabuļu restaurācijas. Šovasar ir noslēgts līgums ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi par finansējuma saņemšanu jumta restaurācijas dokumentu izstrādei.

Ir mēģināts aktivizēt draudzi, noorganizēti jau divi Baznīcu nakts pasākumi, organizēti draudzes sadraudzības vakari,

turpinās sv. Tēva Pio lūgšanas grupiņas tikšanās, noorganizētas Alfa apmācības visiem interesentiem. Divu gadu laikā (līdz šī gada augustam) salaūlāti 14 pāri, nokristīti 50 bērni, jaunieši un pieaugušie.

Egles apdraud drošību

Ierasts, ka Vilakas katoļu baznīcu ieskauj pamatīgas egles un citi koki. Tomēr, lai rūpētos par baznīcas drošību un apkārtnei koptētu, nākas izvērtēt to turpmāko likteni. Regulāri ar Vilakas novada domi un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju tiek saskaņota nokaltušo un nogāzto koku nogriešana. Šovasar, piemēram, vētra nogāza septiņus kokus, vienu egli uzgāza uz baznīcas mūra, kas ir kā zīme, ka vajag sasparoties lēmuma pieņēšanā par koku nozagēšanu. Ja kāda egle, piemēram, sabojātu logu, kura restaurācija izmaksāja ap 13 000 eiro, tad tas prasis vismaz 50 000 eiro atjaunotai restaurācijai. Jautājumā par egļu nozagēšanu draudzes domas dalās – citi piekritēji uzgāzēšanai, citi šādas pārmaiņas nevēlas. "Daži saka, ka egles ir skaistas. Nepiekritu. Mēs domājam, ko vēl skaistāku likt egļu vietā, kā uzlabot apkārtējo vidi. Koki ne tikai apdraud drošību, bet arī rada dievnamā lieku mitrumu, viss tiek pārkāpts ar sūnām, arī apkārtējie koki. Esam sazinājušies ar ainau arhitekti, kura šīs lietas pārzina labāk," skaidro G.Skutels. Saprotot, ka viedokļi mēdz būt dažādi, priesteris tomēr aicina nebalstīties tikai uz emocijām, bet ieklausīties ekspertu sacītājā. Citeri, lai uzzinātu cilvēku domas, viņš jokojot tos mudina: "Sakiet visu acīs, ja nē, klusējiet uz mūžu!"

Izgaismos dievnamu

Lai baznīcas celtnes majestātiskums un arhitektūra būtu pamanāma arī diennakts tumšajā laikā, ir doma to svētkos (Ziemassvētkos, Lieldienās u.c.) izgaismot. Iespējams, gaismas elementi iederētos arī pie žoga un tiltiņa, kas vēl taps. "Esmu redzējis Itālijā izgaismotus dievnamus, arī Latvijā ir vietas, kur naktī, braucot garām, gribas apstāties. Domājam izgaismot arī vitrāžas, ir redzēts, cik skaisti gaismā izskatās krāsiniae logi. Vēlētos dievnama apmeklētājiem piedāvāt sakoptu vidi, lai var ienākt baznīcas dārzā, apsēsties uz soliņa, noteiktā laikā paklausīties garīgo mūziku," pārdomās dalās prāvests. Viņš atgādina, ka Vilakas katoļu baznīca celta neogotikas stilā, kas liecina, ka celtne ir kā tiecas uz augšu, dievnamam atgādina cilvēku, kas ar augšup izstieptām rokām sniedzas uz Debesīm. Baznīca valda miers, tajā neienāk pasaules skaņas, līdz ar to cilvēks jūt tās garu, gūst iekšēju spēku un iziet no dievnama pārmainīts.

Atvērta brīvdienās

Vilakas katoļu baznīca kopš jūnija ir atvērta ikvienam interesentam sestdienās (no plkst. 7.00 līdz 19.00) un svētdienās (no plkst. 9.00 līdz 19.00). Ir, protams, gadījumi, ka cilvēki ierodas pavisam vēlā vakarā – pirms plkst. 22.00, arī tad prāvests viņiem neatsaka iespēju apmeklēt dievnamu. Lai dotu iespēju ikvienam interesentam iepazīties ar Vilakas "Gotikas rozi", pabūt klusumā un palūgties, draudzes loceklī (aptuveni 10-12 cilvēki) brīvdienās ir izveidojuši dežūras baznīcā. Ja tūristu grupas vai individuāli apmeklētāji vēlas ko vairāk uzzināt par dievnamu, var taujāt priesterim vai draudzes pārstāvjiem, ar laiku, iespējams, taps arī informatīvi stendi. "Ir tādas dienas, kad 3-5 stundas nav neviena

Pie Dievmātes statujas.

Prāvests Guntars Skutels aicina ikvienu apmeklēt Vilakas katoļu baznīcu, gūt iekšēju mieru un garīgu piepildījumu.

apmeklētāja, tad atbrauc 30 cilvēku grupa. Dažkārt draudzes loceklī baidās vieni dežurēt, jo baznīca ir cietusi ne tikai no kara, bet arī no zagļiem. Domājam ierikot dievnamā videonovērošanas kameras drošības nolūkos, nevis tāpēc, lai redzētu, kā kurš met krustu," skaidro prāvests. Šovasar tālākie apmeklētāji bija no Igaunijas, Itālijas, Francijas. "Domāju, ka Vilakā ir lielas perspektīvas attīstīt tūrismu, kaut vai tādēļ, ka te ir bagāts kultūrvēsturiskais mantojums, ezers un robeža," uzskata G.Skutels.

Jūtas piederiņi baznīcāi

Gada laikā dievnamu apmeklē aptuveni 2000-3000 cilvēku, kas nav piederiņi ne draudzei, ne pilsētai. Apjautājoties, kāpēc ekskursanti izvēlējušies Vilaku, bieži skan atbildē, ka iepriekš ir dzīvojuši šajā pilsētā. Citi saka, ka, mērojot ceļu garām dievnamam, piemēram, vadājot produktus uz sociālās aprūpes centru, secinājuši, ka vēl nav iegriezušies baznīcā. Aizvadītājā gadā baznīcā G.Skutels novadīja 38 ekskursijas, šovasar jau – 33, lielākais cilvēku skaits, kas ieradās ar diviem autobusiem, bija 92 interesenti. Ir bijis, ka ekskursanti vēlas, lai priesteris vada ekskursiju arī pa pilsētu. Tas acīmredzot tāpēc, ka viņi novērtē priestera prasmi stāstīt un ieinteresēt. Pirms studijām Venēcijā, kur G.Skutels pavadīja četrus gadus, viņš vadīja ekskursijas Aglonā. Tur vienā dienā nācīties novadīt pat 8 ekskursijas, tad gan juties izsmelts. Tie cilvēki, kas līdz šim nav gājuši uz baznīci, bieži vien baidās nākt arī tagad. Priesteris gan skaidro, ka bailēm nav iemesla. Viņš katru rītu atrodams baznīcā, uzkavējas tur arī aptuveni stundu pēc dievkalpojuma. Tagad, moderno tehnoloģiju laikmetā, sazināties var arī, izmantojot telefonom vai internetu. "Pirmajā gadā saskāros ar to, ka cilvēki bieži vēlējās izkrātīt sirdi telefonsarunā, piemēram, aizrādīja, ka baznīcā pārāk daudz ziedu, ka tie ne tā izkārtoti. Esmu pacietīgs, bet citreiz *caur pukēm* tomēr pasaku savas domas. Es taču neeju pie zemnieka un nejautāju, kāpēc viņš, piemēram, negriež nost lakstus bietēm," stāsta G.Skutels. Plānojot aktivitātes, viņš cenšas salīkt prioritātes – ja aizvadītājā gadā tie bija dažādu pasākumu apmeklējumi, lai būtu kopā ar cilvēkiem, tad šogad – pati baznīca: "Prieks, ja cilvēki atbrauc un piedāvā savu palīdzību sakopšanas darbos. Baznīca ir mūsu kopīga vieta, kur satiekamies un dalāmies sirds siltumā. Ileikot savu darbu, jūtamies tai vairāk piederiņi."

Iet pie Dievmātes

Baznīcas apmeklētāji, kas vēlas noskaitīt kādu lūgšanu vai izteikt lūgumu, kā ievērojis prāvests, visbiežāk to uztic Dievmātei. Ir zināmi vairāki cilvēki, kas atbildē uz lūgšanām saņēmuši dāvanas. "Uzskatu, ka tās ir pārdabiskas lietas. Esmu uzrunājis vienu cilvēku, vai piekristu pielikt zimi (iespējams, sirds formā) kā liecību tam, ka saņemta palīdzība, pagaidām gaidu viņa atbildi. Baznīcā ir piecas šādas zīmes, agrāk bija vairāk, bet zagļi dārgmetālu zīmes paņēma sev. Arī Itālijā pie svētgleznām pieliktas zīmes (sirds, roku, kāju formā, fotogrāfijas ar pierakstu u.c.)," stāsta G.Skutels. Pie vienas fotogrāfijas, kur redzama avārijā sadragāta mašīna, piemēram, bijis rakstīts, ka šoferis izkāpis bez nevienas skrambas. Vairākas liecības vēsta par cilvēku izvēsejošanos un izglābšanos, kas iespējama tikai ar augstāku spēku palīdzību. Ar dažādiem pārbaudījumiem, kā uzskata prāvests, Dievs cilvēku pabridina, pasargā no lielākām briesmām, liek savā dzīvē ko mainīt. Viņš cilvēkam dod izvēles brīvību.

Ziņo medikiem un nogādā slimnīcā ledzīvotājus pārsteidz pieticīgi ģērbies vīrietis

Aizvadītajās dienās laikraksta "Vaduguns" redakcija no vairākiem iedzīvotājiem saņēma fotogrāfijas un videomateriālu ar attēlā redzamo vīrieti, kurš pastai-gājis pa Balvu pilsētu un mēroja ceļu ārpus tās ar nošlušām biksēm.

Par redzēto sašutumu izteica vairāki notikušā aculiecinieki. Iespējams, sākotnēji varēja šķist, ka vīrieša rīcība saistīta ar viņa atrašanos alkohola reibumā. Tā gan gluži nebija. Balvu novada pašvaldības policija skaidro, ka vīrietis ir bez noteiktas dzīvesvietas jeb bezpajumtnieks. Saņemot informāciju, ka vīrietis pa pilsētas ielām pārvietojas attēlā redzamajā izskatā, viņu nogādāja policijā. Vīrietim nekonstatēja alkohola reibumu. Policija sazinājās ar Neatliekamās mediciniskās palīdzības dienestu, kura darbinieki vīrieti nogādāja slimnīcā. Par to, ka kungam nepieciešama palīdzība, tika paziņots arī Balvu novada Sociālajam dienestam. Tas tādēl, jo notikušais nebija saistīts ar alkohola lietošanu, bet ar iespējamām vīrieša veselības problēmām.

Savukārt Balvu novada Sociālajā dienestā laikraksts "Vaduguns" noskaidroja, ka minētā vīrieša pēdējā deklarētā dzīvesvieta ir Rēzeknes pilsētā. "Pēc paša vīriešiem vārdiem,

Foto - no personīgā arhīva

Kultūras nama apkārtnē Balvos. Attēlā redzamais vīrietis Balvu pilsētā vairs nav manīts. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas viņš iepriekš bijis arī tiesāts.

viņš Balvos uzturējās pēdējās trīs nedēļas, bet vispār dzīvošanai izmanto nakts patversmi Rēzeknē. Jebkurā gadījumā sazinājāmies ar sociālo dienestu Rēzeknē, kas palūdz, lai nokārtojam nepieciešamos dokumentus un no vīrieša pieņemam iesniegumu, ka viņu ievietos ilgstošās aprūpes institūcijā Rēzeknē," skaidro Balvu novada Sociālais dienests.

Nebijusi pieredze mūspuses jaunsargiem

Brīvprātīgais darbs pāvesta vizītē

24.septembrī Latvijā viesosies pāvests Francisks. Latvijas Romas katoļu Baznīcas Informācijas centrs informē, ka pāvesta vizītes laikā Rīgā par brīvprātīgajiem pieteikušies 140 cilvēki. Viņu vidū ir ne tikai katoļi, bet arī luterāni, baptisti un cilvēki, kuri nepieder nevienai no konfesijām. Savukārt vizītes otrajā daļā – Aglonā – kā brīvprātīgie darbosies divsimt Latgales jaunsargi.

Jaunsardzes un informācijas centra direktors AIVIS MIRBAHS stāsta, ka tie būs jaunieši vecumā no 13 līdz 21 gadam no Jaunsardzes un informācijas centra 2.novada nodajās, kurā iekļauti jaunsargi no visa Latgales reģiona – no Viļakas līdz Daugavpili un no Krustpils līdz Zilupei. Tāpat A.Mirbahs piebilst, ka brīvprātīgais darbs Aglonā jaunsargiem būs unikāls notikums, jo parasti jaunieši apgūst dzīvei nepieciešamās iemaņas, piemēram, darbu ar karti un

orientēšanos, izdzīvošanu brīvā dabā, kā arī patriotisko audzināšanu, vēsturi un tamlīdzīgas lietas. "Nemot vērā, ka Latgale zināms kā Joti reliģisks novads, uzskatu, ka mūsu pienākums ir piedalities pāvesta vizītes laikā notiekšajos pasākumos. Turklat jaunsargu vērtības un standarti nosaka, ka jaunsargi ir atbildīgi, sabiedriski aktīvi un izpalidzīgi. Dalība pāvesta Franciska vizītes organizēšanā ir vienreizēja iespēja attīstīt jauniešos sociālās iemaņas un audzināt atbildīgus Latvijas pilsoņus," stāsta A.Mirbahs.

Jaunsargu instruktors GUNTIS LIEPIŅŠ informē, ka tas, cik daudz jaunsargu brīvprātīgā darbu Aglonā veiks no mūspuses novadiem, droši vien kļūs zināms jaunsargu instruktori seminārā Rēzekne, kas notiks no 8. līdz 10.augustam. Jebkurā gadījumā jaunsargi uz Aglonu dosies vienu dienu pirms pāvesta vizītes, lai iepazītos ar uzticētajiem pienākumiem un izspēlētu nestandarda situācijas. Jaunsargi būs tērušies civilā apģērbā, kurā būs iestrādātas pāvesta vizītes

un jaunsardzes atpazīstamības zīmes.

Jāpiebilst, ka pāvests Francisks apmeklēs arī pārējās Baltijas valstis, tajās uzturoties no 22. līdz 25.septembrim. Savukārt 24.sep-tembrais, kad pāvests viesosies Latvijā, mūsu

valsts iedzīvotājiem būs oficiāla brīvdiena. Šīs dienas pirmajā pusē katoļu garīgajam līderim plānota tikšanās ar Valsts prezidentu, citām valsts augstākajām amatpersonām un sabiedrības pārstāvjiem Rīgas pili. Pēc tam notiks ziedu nolikšanas ceremonija pie Brīvības pieminekļa, ekumenisks dievkalpojums Rīgas Domā un Rīgas Sv. Jēkaba katedrāles apmeklējums. Savukārt dienas otrajā pusē pāvests dosies uz Aglonu, kur svinēs Svēto Misi.

Lasītājs jautā

"Vai daļa no atrastās naudas pienākas tās atradējam?"

Jūs ejat pa meža tacīnu un pamanāt uz tās atstātu somu. Tuvumā nav neviena cilvēka. Pienākat klāt un redzat, ka tā ir atvērta un piepildīta ar naudu. Izklausās neticami. Turklat diez vai kādam no mums dzīve kādreiz piespēlēs šādu notikumu. Tajā pašā laikā ikviens no mums tamlīdzīgos apstākļos var atrast jebkuru citu lietu. "Vai tādas mantas atradējam, kuras īpašnieks nav zināms, pienākas daļa naudas summas no mantas vērtības?" jautā lasītājs.

Atbilde uz šo un citiem jautājumiem, kas saistīti ar šo tēmu, meklējami Civillikumā, kā arī likumā "Par policiju" un Ministru kabineta noteikumos "Kārtība, kādā veicama valstij piekrītīgas mantas uzskaitē, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu iekaitīšana valsts budžetā". Piemēram, Civillikuma 3.daļas 3.nodaļas "Lietu atrašana" 945.pants nosaka, ka personai, kas atradusi citai nezināmai personai piederošu mantu un nezina, kas to nozaudējis, par to jāpaziņo vietējai policijai vienas nedēļas laikā no atrašanas dienas (manta uzskatāma par nozaudētu, ja tās nozaudētājs nezina, kur to meklēt vai no kā pieprasīt, vai kādā citādā veidā to dabūt atpakaļ savā rīcī-

Par atrastu mantu var prasīt atradēja algu.

bā). Tāpat minētajā Civillikuma nodaļā uzskaitītie punkti nosaka: ja pēc policijas sludinājuma ierodas atrastās lietas īpašnieks vai tās nozaudētājs un pierāda savas tiesības uz to, lieta vai par to ieņemtā nauda izdodama viņam, iepriekš no šī cilvēka saņemot vai atvelkot izdevumus, kas bija nepieciešami lietas uzturēšanai un sludināšanai; ja atradējs, nododot lietu vai pazīpojot par atradumu

policijai, prasījis atradēja algu, tā noteicama pēc tiesas ieskata, bet ne augstāka par trešo daļu no atrastās lietas vērtības pēc izdevumu atvilkšanas, ja vien nozaudētājs nav atklāti izsolījis augstāku summu vai nav ar atradēju labprātīgi vienojies; ja sešu mēnešu laikā no policijas sludinājuma dienas mantas īpašnieks

neierodas uz mantas atrašanās vietu, atrastā lieta vai to pārdodot ieņemtā nauda pāriet atradēja īpašumā, uzlieket viņam lietas uzglabāšanas un citus izdevumus. Tas nozīmē, ka atradējs, vēršoties policijas nodaļā, kur atrasto mantu nodevis, un uzziņot, ka atrastās mantas īpašnieks sešu mēnešu laikā nav atrasts, tiesīgs iesniegt rakstveida iesniegumu policijai un minēto mantu saņemt. Savukārt policijas pienākumos ietilpst veikt pasākumus bezsaimnieka vai atrastās apslēptās mantas saglabāšanai līdz tās

nodošanai kompetentas valsts iestādes vai amatpersonas pārziņā, nodrošināt atrasto un policijai nodoto dokumentu, mantu, vērtspapīru un cita īpašuma saglabāšanu līdz tā nodošanai īpašniekam (likuma "Par policiju" 2.nodaļas 10.panta 10.punkts).

Jāpiebilst, ka aizliegts meklēt apslēptu mantu uz svešas zemes. Persona, kas rīkojas pretēji šim noteikumam, neiegūst neko no atrastās apslēptās mantas, un manta pieder tai personai, kurai pieder zeme (apslēpta manta ir visas zemē ieraktas, iemūrētas vai citādā veidā noslēptas vērtīgas lietas, kuru īpašnieks noteceļušā laika termiņā dēļ vairs nav uzziņāms). Tājā pašā laikā Civillikums nosaka, ka personai, kas apslēptu mantu uz svešas zemes atradis nejauši, iegūst pusi no tās, bet otra puse piekrīt zemes īpašniekam. Savukārt apslēpta manta, kas atrasta uz savas vai bezīpašnieka zemes, kļūst par atradēja īpašumu. Ja īpašnieks pierāda, ka viņš zinājis vietu, kur atrastās lietas bijušas noslēptas, viņam nav pienākums maksāt atradēja algu.

Vairāk informācijas Civillikumā, kā arī likumā "Par policiju" un Ministru kabineta noteikumos.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Informē policija

Aicina atsaukties!

Laikraksta "Vaduguns" sociālā tīkla "Facebook" profilā jau publicējām, ka 28.jūlijā pulksten 18.46 Balvos pasākuma laikā (putu ballītē) bērns nokrita no estrādes un guva miesas bojājumus. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Atkārtoti atgādinām, ka Valsts policija aicina ikvienu, kurš negadījumu fiksējis video vai fotomateriālos, zvanīt Balvu iecirknī uz tālr. nr. 64501606, griezties Balvu iecirknī klātienē vai rakstīt uz e-pastu: ksenija.belova@latgale.vp.gov.lv

Informē robežsardze

Uzvar futbola sacensībās

Reģionālā sporta centra "Sarkandaugava" futbola laukumā aizvadītas Iekšlietu ministrijas atklātā čempionāta sacensības futbolā. Tajās piedalījās Valsts robežsardzes (VRS), Rīgas pašvaldības policijas, Valsts policijas Rīgas, Vidzemes un Latgales reģionālo pārvalžu, kā arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) komandas. Godalgoto 1.vietu izcīnīja VRS komanda, 2.vietu ieguva Valsts policijas Rīgas reģionālā pārvaldes komanda, bet VUGD komanda ierindojās 3.vietā. VRS komandas sastāvā spēlēja un triumfu kaldināja arī Viļakas pārvaldes robežsargs ERVINS ZIEMELIS.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Ar saltu aprēķinu. Lai ištenotu ambiciozos plānus, Sarkanā armija 1944. augustā strauji mobilizē tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju un sūta kaujā bez nepieciešamās apmācības. Daudzi krit jau pēc nepilnas nedēļas.

Biedē ar jaunu ieroci. Iedvesmojies no indiešiem, izgudrotājs Viljams Kongrīvs uzvīvē Eiropā pirmās modernās kaujas raketas. Sākumā tās šauj tik neprecīzi, ka biežāk apdraud šāvēju, nevis pretinieku.

Skarba vai rožaina? 132 lelles dzīvu rotālbiedru vietā. Aizliegums braukt ar velosipēdu. Prasība pat ziemā staigāt basām kājām. Karaļu bēri vēstures gaitā piedzīvojuši gan stingru disciplīnu, gan pārmērīgu lutināšanu.

Jaunatne sacējas. Universitātēm pilnībā jāmainās! Nost ar aizliegumiem! Pieprasām seksuālo brīvību! 1968.gada pavasarī Parīzes universitātē studenti arvien uzstājigāk aicina mainīt novecojušo izglītības modeli un atteikties no stingrās disciplīnas kopītnīcēs. Taču dialogs nenotiek. Mitiņi un nelielas demonstrācijas maijā pāraug vērienīgos nemieros, kas Latviju kvartālu pārvērš kaujas laukā. Studentu dumpim pievienojas desmitiem tūkstošu strādnieku, kas streiko un sagrabī rūpniecas.

Aleksandrs Lielais sakauj persiešus. Maķedonijas valdnieceks Aleksandrs ir neprognozējams karavadoris. Pateicoties militārā taktika talantam, 25 gadu vecumā viņš jau divas reizes ir sakāvis skaitliski pārāko persiešu armiju. Tagad ir pienākusi izšķirošā diena - kauja pie Gaugamēlām, pēc kurus Aleksandrs kļūs par tobriid pasaule lielākās impērijas valdnieku.

Briti uzķeras uz papardēm. 19.gadsimta 30.gados ārsts Natenjels Vords uzkonstruē pasaule pirmo terāriju - noderīgu "siltumkasti" aukstajā Lielbritānijas klimatā. Izgudrojums jauj audzēt un pētīt eksotiskus augus. Tiesa, drīz vien stikla mājiņa pamudina britus nodoties savdabīgam vaļaspriekam...

Kazino spēlmaņa atriebība. "Šķiet, tā te neiederas," 1980. gada 26. augustā nezīnā prāto kāds "Harvey's Casino" apsargs. Spēļu nama darbinieku telpā viņš ir pamanijis savādu metāla kasti. Tā ir milzīga bumba! Tā uzsprāgs, ja azartiskais spēlmanis Jānošs Birgešs nedabūs trīs miljonus dolāru. FIB aģentiem un kazino īpašniekiem ir, ko palauzīt galvu, jo bumbas taimeris tikšķ.

Citādā Pasaule

Kustīga dzīve ar gaismu sirdi. Saruna ar ekstrasensi Krā Kandleri. Kreditu varmākas un upuri. Astrologes Lindas Kurmis padomi. Tautas medicīna. Asinszāle veselībai un skaistumam. Ko darīt augustā? Astroloģiskā prognoze.

Dzīvot kā 9. gadsimtā. Eksperimentā latviešu ģimenes pārceļas viduslaikos.

Kur pazuda četri vīri, neskaitot Volvo? Zviedrijā joprojām risina mistisku noslēpumu.

Viltīgais mags. Astrālais baletmeistars Georgijs Gurdžijevs.

Fenomens. Miroņu vilciens Londonā.

Ilustrētā Junioriem

Kopā ar žurnālu šomēnes ir "Brīvdienu ceļvedis" – ceļojumu ideju pielikums. Ciemos pie glābējiem. Ieskatāmies glābēju ikdienā un intervējam Tomasu, kas izglāba no 4. stāva krītošu sievieti. Fotostāstā: augstākās, bīstamākās un interesantākās kāpnes pasaule. Aizraujoši braucamiegiroskūteri.

Kā pasargāt zobus.

Amizantais grauzējs kapibara.

Latvijas brīnumi - Vīnogu kalns Sabile.

Vai nākotnē ēdīsim iepakojumu?

Zem lupas - futbola zvaigzne Ronaldu.

Radioteleskopi pēta kosmosu pasaulei un Latvijā.

Piedzīvojums Panamas džungļos.

Kā izgudroja senseno izklaidi - karuseļus.

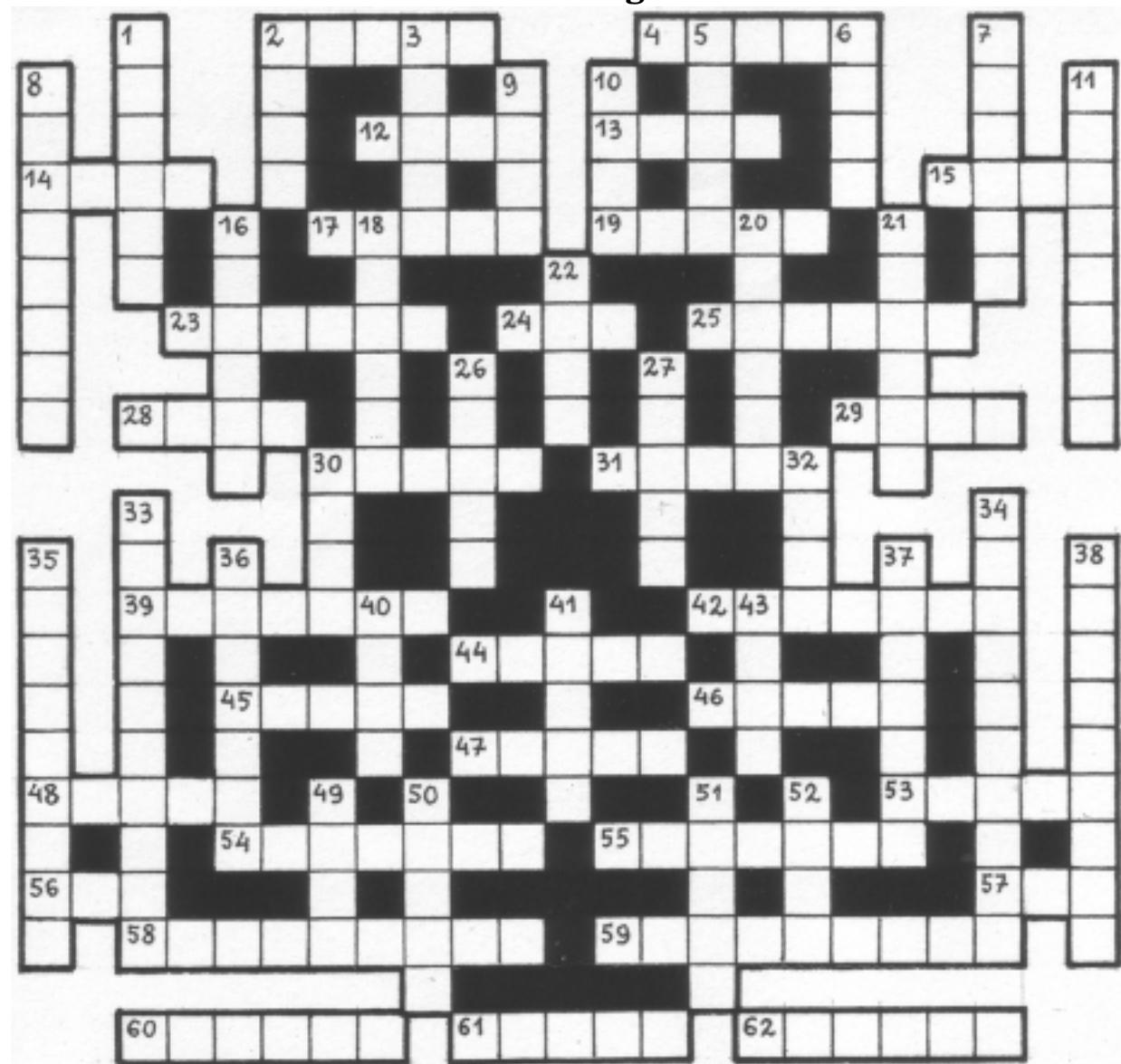
Sportiņš ar lidojošiem diskiem - disku golfs.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.augustam.

Tūrisms - Lagale

Sastādījis G.Gruziņa

Jūlija mīklu atrisināja: I.Homko (Medņeva), D.Zelča, J.Zālītis (Krišjānu pagasts), A.Mičule (Tilža).

Par jūlija krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem DAINA ZELČA no Krišjānu pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla augustā

Horizontāli: 2. Vecākā Latvijas pilsēta. 4. Tūrisma objekts var iepazīt, kādi senāk bija ..., un prasmes. 12. Stropu ezers – vienīgais ezers Latgalē, kura peldvietai piešķirts ... karoga sertifikāts. 13. Viens no kokiem Bērzpils alejā. 14. Aizlieguma zīme. 15. Latvijas tālākais austrumu punkts – "Austras". 17. Ciens, kurā atrodas zvejnieku sēta "Zvejnieki". 19. Pārtikas produkts, kuram Preiļos veltīts piemineklis un skulptūras. 23. Pilsēta, kurā ir plašs klostera ansamblis, kuru sāka celt 1753.gadā. 24. Iestāde, kurā var iegūt informāciju par tūrisma objektiem (abreatīvs). 25. Maiznīca Malnavā. 28. Daugavpili ir ... mākslas centrs. 29. Žīguros ir A.Āzes muzejs. 30. Pagasts (centrs), kurā atrodas Aivara un Vēsmas Ušpeļu darbnīca. 31. Vides instalācija Balvos. 39. Vienīgā vieta Latvijā, kur līdzās atrodas divas katoļu baznīcas. 42. Pagasts, kurā atrodas krāšņākais baroka laikmeta arhitektūras un mākslas piemineklis Latgalē – katoļu baznīca. 44. Grāfu Plāteru pils sargs. 45. Pilsēta, kurā ir novadpētniecības izstāžu zāle "Patria". 46. Viens no ļoti daudzajiem Latgales ezeriem. 47. Mazākais dievnamis Latvijā, privāts novadpētniecības muzejs, senāk koka būve Preiļos – "Pie". 48. Pagasts (centrs), kurā ir plaši zivju dīķi, var izstaigāt Teirumniķu purva taku. 53. Vieta, kur norēķinās par pakalpojumiem un precēm (daudzsk.). 54. Pagasts (centrs), kurā atrodas Muzikantu ciems. 55. Muiža – Latgales jūgendstila pērle, rekonstruēta 2015.gadā. 56. Partikula. 57. Pārvietojas kājām. 58. ... var apskatīt vesticibnieku lauku sētu ar divām ekspozīcijām. 59. Mistisku stāstu apvīts neliels ezers Aglonas novadā. 60. Nicgales pagastā atrodas lielākais ... Latvijā. 61. Preiļos noteikti jāapskata ... karalvalsts. 62. Kultūras darbinieks, kuram uzstādīts piemineklis pie Latgales Kultūrvēstures muzeja.

Vertikāli: 1. Daugavpils industriālais mantojums, vecākā munīcijas ražotne Ziemeļeiropā - ... rūpniča. 2. Dabas parks Daugavas senlejā – "Daugavas ...". 3. Māksliniece, tēlniece, ar kuras darbu kolekciju var iepazīties Naujienē. 5. Pārtikas produkts, ko piedāvā vairākos lauku tūrisma objektos. 6. Tūrisma objekts Bērzpilī - ... apmetnes ciems. 7. Katoļu svētvietā. 8. Raiņa memoriālais muzejs. 9. Ūdenstūrisma attīstības centrs Gaigalavas pagastā. 10. Austrumlatvijas akustiskā koncertzāle. 11. Latgale atrodas Latvijas ... daļā. 16. Livānos atrodas ... muzejs, kurā ir ap 4000 unikālu mākslas darbu. 18. Viena no pārceltuvēm pār Daugavu. 20. Otrs lielākais nacionālais parks Latvijā. 21. Franču uztura zinātnieki Viļakas novada Kiras, Vēdas un Kūkovas upju baseinos augošās ... novērtēja kā veselīgākās un dabiskākās ogas Latvijā. 22. Daugavpili ir zinātkāres centrs – "... Brīnumi". 26. Mākslinieks, kā vārdā Daugavpilī nosaukts mākslas centrs. 27. Zemnieku saimniecība – zoodārzs Robežnieku pagastā. 30. Daugavpili ir muzejs "Latviešu ...". 32. Vides objekti Līvānos (viensk.). 33. Ciens, kurā atrodas Franča Trasuna muzejs. 34. Daugavpils pilsētas simbols. 35. Ontona i Annes parka atrašanās vieta. 36. Dzīļakais ezers Baltijā, iekļauts Natura 2000 teritorijā. 37. Pilskalns Daugavas krastā, viens no latgalu valsts centriem 13.gs. sākumā. 38. Franča Trasuna muzejs. 40. Upe, kuras krastā atrodas Mitrakalns. 41. Krāslavas centrālajā laukumā ir strūklaka, izveidota pilsētas ķerboņa formā – buru ... 43. Dzēriens, iecienīts vasarā. 49. Gari, laiktilpiņi. 50. Vairākos tūrisma objektos bērniem tiek piedāvāti veselīgi ... 51. Balvu dižkoks. 52. Dokuments, kas vajadzigs, ceļojot pierobežā.

Jūlija mīklas atrisinājums

Horizontāli: 3. Ugunskrusts. 8. Lupata. 9. Krekls. 13. Upe. 17. Klētis. 19. Sveitas. 20. Zariņš. 21. Broce. 22. Aubes. 24. Mirgo. 25. Eše. 26. Linus. 28. Riedenis. 29. Mataukla. 32. Jacīņa. 34. Rotas. 35. Jostas. 38. Kārtu. 41. Aitas. 42. Kaudzīte. 44. Plečķiņi. 45. Vidzeme. 47. Alsunga. 49. Pūrs. 50. Klāj. 55. Kabile. 56. Bites. 58. Briļas. 59. Kaklariņķi. 60. Stopaks. 61. Māsa. 62. Kātu. 63. Krustpils. 64. Mēnesteipš.

Vertikāli: 1. Nīca. 2. Daiļi. 4. Nē. 5. Un. 6. Melna. 7. Zīļu. 8. Lielvārde. 10. Slenēgenes. 11. Snātene. 12. Auseklis. 14. Priekšauts. 15. Paslavas. 16. Maskava. 18. Snoteni. 20. Zābakos. 21. Borda. 23. Slava. 27. Bārkstis. 30. Grasmane. 31. Krustdūriens. 32. Jumis. 33. Audene. 35. Jukums. 36. Saule. 37. Etnogrāfiskā. 39. Lībķens. 40. Zemgale. 43. Etalonī. 44. Peterne. 46. Ieva. 48. Goda. 51. Situmi. 52. Zila. 53. Rika. 54. Cimodus. 57. Te.

Konkursu sagatavoja E.Gabranovs

Iespēja piedalīties

Velobrauciens “Ičas akmens laikmeta apmetni meklējot”

18.augustā, sestdienā, Lubāna mitrāja informācijas centrs organizē velobraucienu “Ičas akmens laikmeta apmetni meklējot”. Brauciena galvenais mērķis ir iepazīt Ičas apmetnes ciemu Bērzpili un zvejnieku sētas Solas ciemā, izzināt Lubāna ezera apkārtnes kultūrvēsturisko mantojumu un dabas liegumu “Lubāna mitrājs”.

Pulcējamies plkst. 9.30 Gaigalavas ciematā, pie Gaigalavas pagasta kultūras centra, stāvlaukumā X: 687714, Y: 6291846 (Rēzeknes iela 2, Gaigalava, Rēzeknes novads). Velobraucienu starts plkst. 10.00. Plānotais velobraucienu kopgarums aptuveni 60 kilometri.

Velobrauciencā aicināts ikviens, tomēr paturam prātā, ka maršruta garums ir 60 km, tāpēc apsveriet savus spēkus, enerģiju un izturību, vēlama ir velo pieredze un iekšējā gatavība doto, zinātkāre un pozitīvs noskaņojums, lai var uzlabot noskaņojumu kādam pagurušākam ceļabiedram.

Velobrauciens mūs vedīs pa asfaltu (15 km), grants ceļiem

(17 km), kā arī meža ceļiem un pļaviņu, cik vien maksimāli būs iespējams, centīsimies izvairīties no intensīvākas satiksmes un sliktākas kvalitātes grants ceļiem, lai radītu drošu un patīkamu braucienu. Braucienā laikā paredzēti vairāki apstāšanās punkti.

Ičas apmetnes ciemā Bērzpili tiks nodrošinātas pusdienas (zivju zupa). Līdz īemam kādu našķi ceļam, jo pēc pusdienām vēl viena apūtas vieta ar iespēju nopeldēties, veldzēties un *uzlādēt* spēkus atlikušajiem kilometriem. Īpaši padomājam par ūdens rezervēm (pusceļā būs vieta, kur uzpildīt ūdens pudeles), kā arī sekojam līdzi laikapstākliem un parūpējamies par piemērotu apgērbu kā siltam un Saulainam laikam, tā arī lietum.

Velobraucienu dalības maksa - EUR 5, kas tiks ieguldīti pusdienu zupas nodrošināšanā.

Ja kādam nav sava velosipēda, bet ir vēlme dotoies braucienā, nebēdā! Tieši uz šo pasākumu ir pieejami astoņi velosipēdi, kurus iespējams iznomāt. Nomas maksa – EUR 4 par

velosipēdu (sazinies ar mums uz zemāk norādīto kontaktinformāciju).

Velobrauciencam nepieciešama iepriekšējā pieteikšanās, var zvanīt pa tālr.: 29234956 (Ilze, Elīna) vai rakstīt e-pastu: lubanamitrajs@gmail.com. Dalībnieku skaits ierobežots.

Piesakies, un dosimies visi kopā pretī piedzīvojumam, iepazīsim teritoriju ar apjomīgu un nozīmīgu vēsturisko bagāžu.

I.Sauša, Lubāna mitrāja informācijas

Informē “Sadales tīkli”

Elektrotraumu cēlonis visbiežāk ir neuzmanība un bojātu elektroiekārtu lietošana

Lai gan AS “Sadales tīkls” nepārtraukti aicina sabiedrību domāt par elektrodrošību, tomēr šogad uzņēmums ir reģistrējis jau 29 elektrotraumu gadījumus, kas gūti lietotāju elektroietaisēs. Diemžēl 6 nelaimes gadījumi ir letāli un divi mirušie ir bērni. Nelaimes gadījumi liecina par vieglprātīgu attieksmi pret savu un līdzcilvēku drošību un bezatbildību, jo ikvienu elektrotraumas gadījumu var novērst, savlaikus pārbaudot mājsaimniecībā esošās elektroiekārtas, to labošanu uzticot sertificētam speciālistam un bez uzraudzības elektroiekārtu tuvumā neatstājot bērus.

Elektrotraumas ir gūtas lietotāju elektroietaisēs un ir saistītas ar elektroiekārtu un to izolācijas bojājumiem, pieskaršanos atkailinātiem vadiem vai bojātām kontaktligzdām. Nāvējošas elektrotraumas gūtas šķietami ikdienišķās situācijās - pieskaroties nesazemētam boileram un vejas mašīnai, mazgājot mājas fasādi ar augstspiediena sūknī, pieskaroties atkailinātiem vadiem, savukārt 10 gadu vecs bērns šogad guva letālu elektrotraumu, strādājot ar elektrisko instrumentu un pieskaroties bojātam vadām. Diemžēl letālas sekas ir arī 27.jūlijā reģistrētam notikumam, kad 5 gadus vecs bērns, mēģinot uzrāpties pa mājokļa sienu, ar roku pieskārās kontaktligzdai, kurai nebija vāciņa, un vienlaikus ar kāju pieskārās metāla radiatoram. AS “Sadales tikls” aicina pieaugušos rūpēties gan par savu, gan par ģimenes locekļu drošību, jo reģistrētās elektrotraumas ir rezultāts vieglprātīgi un bezatbildīgi attieksmei. Ikvienu nelaimes gadījumu bija iespējams savlaikus novērst, pārbaudot un sazemējot mājokļi

izmantotās elektroiekārtas, to labošanu uzticot sertificētam speciālistam, kā arī pastiprināti uzmanot savus bērnus elektroiekārtu tuvumā.

Īpaša uzmanība jāpievērš mazākajiem bērniem, kuri, neapzinoties savu rīcību, izrāda zinātkāri un rotājām vēlas izmantot elektroierīces vai pie lādētāja pieslēgtus mobilos telefonus, izrāda interesi par elektroiekārtu darbību, apgaismojumu, vēlas apskatīt vadus, palīdzēt vecākiem mājas uzkopšanas darbos, ieslēgt/izslēgt elektroiekārtas. Tādēļ jāpārbauda, vai bērniem pieejamās elektroiekārtas ir drošas un stabili novietotas, vai vadi, kas atrodas bērniem pieejamā vietā, un kontaktligzdas nav bojātas. Tāpat vecākiem jārūpējas par savu bērnu drošību skolēnu vasaras brīvlaikā, it sevišķi, ja bērni un jaunieši pavada laiku mājās bez pastāvīgas pieaugušo uzraudzības. Lai pasargātu bērus, nepietiek vien atgādināt drošības noteikumus. Vecāku pienākums ir regulāri pārbaudit mājokļi esošās elektroiekārtas un pārliecītātēs, ka tās nav bojātas, kā arī parādīt bērniem un jauniešiem, kā elektroierīces pareizi un droši lietot, piemēram, kā ieslēgt tējkannu, elektrisko plīti, televizoru un datoru, kā arī pastāstīt, kā rīkoties, ja pazūd elektrība vai notīcis nelaimes gadījums. AS “Sadales tikls” aicina bērniem un jauniešiem parādīt mājaslapu <https://arelekttribuneriske.lv/>, kur interaktīvā veidā ikviens var atkātot zināšanas elektrodrošībā.

Tikpat svarīgi bērniem un jauniešiem atgādināt par drošību, pavadot brīvo laiku vai organizējot pasākumus ārpus mājas un dabā, piedaloties dažādos vasaras festivālos, jo bieži vien to laikā tiek izmantoti datori, mūzikas atskaņotāji, apgaismojums, pagarinātāji, kas nav paredzēti lietošanai ārā.

Līdz ar to gadījumos, kad elektroiekārtā iekļūst mitrums, piemēram, sāk lit lietus vai tā ir novietota mitrā zālē, palielinās risks, pieskaroties elektroiekārtai, gūt spēcīgu elektrotraumu. Vēl vienu reizi atgādinot saviem ģimenes locekļiem elektrodrošības noteikumus un regulāri pārbaudot elektroierīces, ir iespēja pasargāt savu ģimeni no nelaimēm.

Elektrotraumas ir sekas nevērīgai cilvēku attieksmei pret drošības noteikumiem. Šogad elektrotraumas gūtas, pieslēdzot bojātu tējkannu pie kontaktligzdas, pieskaroties pie truša sagrauzta vada, pieslēdzot ūdensssūknī pie pagarinātāja, pļaujot zāli ar bojātu zāles plāvēju un pieskaroties bojātam zāles plāvēja vadām, pieskaroties atkailinātiem elektroinstalācijas vadiem vai neizolētam pagarinātājam, lietojot pie lādētāja pieslēgtu planšeti un citas elektroierīces, nepareizi lietojot sadzīves elektrotehniku, pieskaroties pie elektriskās plīts un vienlaikus - pie trauku mazgājamās mašīnas, ar mitru roku pieskaroties dīvēju žāvētājam, labojot nesazemētu boileru, tirot elektriskās plīts virsmu, labojot pie strāvas pieslēgtu elektroiekārtu, izskrūvējot apgaismojuma spuldzi un pieskaroties tās patronai, pieskaroties pie griestos iekārtas lampas vadiem, ar roku pieskaroties elektriskajai plītij un vienlaikus ar kāju ventilatoram, pieskaroties bojātai kontaktligzda.

AS “Sadales tikls” aicina būt atbildīgiem un ikdienā ievērot elektrodrošības noteikumus. Konstatējot bīstamu situāciju elektroliniju vai citu elektroietaišu tuvumā, lūgums nekavējoties ziņot, zvanot uz AS “Sadales tikls” bezmaksas bojājumu pieteikšanas tālruni 8404 vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz tālruni 112!

T.SMIRNOVA, AS “Sadales tikls” preses sekretāre

Veiksmes prognoze

7.augusts. Mierīga otrdiena mierīgiem laudīm, kad tos nemierīgus var padarīt ‘čika’ laika kibēlites no plkst. 10.55 līdz 24.00. Un jūs jau varat iedomāties kādas: plišana, lūšana, speršana, degšana, dzeršana vai citas –šanas. Baidos, ka šodien garastāvokli neuzlabos arī makšķerēšana ne pa bodēm, ne ūdens tilpnēm. Lomi būs pavisam niecīgi un nedos gaidīto gandarījumu. Arī došanos tālos celos labāk atlīkt uz citu dienu.

8.augusts. Šodien ieteicams kerties tikai pie tiem darbiem, par kuru pabeigšanu esat 99% pārliecināts. Ne strādājot, ne ieturot pusdienas, centtiesies lieki nerunāt un neļaujiet sevi ievilktenkošanas maratonā. Tāpat labāk atturēties no citu nosodišanas un pārsteidzīgiem secinājumiem. Beigās var izrādīties, ka pirmais cilvēks, kas tev sniegs izpalīdzīgu roku problēmas, būs tavs bļaustīgais priekšnieks, nevis pieglāmīgais radinieks. Gan šodien, gan rītdien sekojiet savai ēdienei: ne pārāk karsts, ne auksts, ne ass, ne trekns var nepatikt ne tavam kūnājim, ne aknām.

9.augusts. Ceturtdienā, kurā katram veiksmes pēc bumeranga principa jeb kā sauksi, tā atsauksies. Ja būsi smaidīgs, izpalīdzīgs un darbīgs, tad pretīm saņemsi to pašu. Ja būsi dusmīgs, neatsaucīgs un slinks, tad nemaz neceri uz panākumiem. Līdz plkst. 14.21 var uzsākt arī jaunas lietas rēķinoties, ka to pabeigšanai būs vajadzīgs ilgāks laika sprīdis. No plkst. 14.21 līdz 24.00 piesardzība nekādēs ne strādājot, ne sēnojot. Jo ‘Čika’ kungs var ielaist gan jūsu datorā vīrusu, gan jūsu sēnu grozā bērzlapes vietā ielikt bālo mušmiri. Esiet uzmanīgi!

10.augusts. Ja jums ir svarīgi labi izskatīties, šodien jums to izdarīt palīdzēs pat zvaigznes. Ar piebaldi, ka jūs rīkosiet atslodzes dienu ar ogām, āboliem un kefiru. Efekts būs satriecošs un redzams jau rīt, uzķāpot uz svariem. Iespējams pat – 1kg! Saskaņojot ar mediķiem, šodien būtu ieteicams atteikties no operācijām, tāpat arī matu un nagu griešanas, kā arī atriebības plānu kalšanas un intrigu vērpšanas.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet ari vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts	Diena
0 7.08	Mākkopains +17 Mākkopains +22
T 8.08	Mazmākkopains +16 Mazmākkopains, neliels lietus +25
C 9.08	Skaidrs +17 Skaidrs +29
Pk 10.08	Skaidrs +20 Skaidrs +29

Gismeteo.Jaunumi.

Pērk

SIA "CĒSU GALĀS KOMBINĀTS"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 ● 25573447 ● 29172343

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
lielopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20207132.

Piedāvā darbu

SIA "CENTRĀLĀ LABORATORIJA" AICINA DARBĀ
MEDICĪNAS MĀSU (Brīvibas iela 56, Gulbene)
MEDICĪNAS MĀSU (Krasta iela 1, Balvi)
Darba laiks: 8:00-16:00
Sūtiet CV uz personals@laboratorija.lv tālr. 26336038

ZS "AMATNIEKI" Baltinavas novadā aicina darbā:
KOKZĀĢĒTAVAS OPERATORU; TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU.
Nepieciešama iepriekšējā darba pierede.
Tālr. 29326534, e-pasts: amatnieki5@inbox.lv

Uzņēmums piedāvā darbu AUTOKRĀSOTĀJAM. Tālr. 29277290.

Paldies

"Purvīnu" kapu piedērije un kapu vecākā saka sirsniņu
PALDIES prāvestiem Prikuļiem, semināristam.
J.Ludboržam, Korklam, I.Daukstam - par kapu
applaušanu, Antonam Mačānam, Ivaram Zelčam, Alinai Zelčai - par ūdeni,
Jānim Ciprusam - par žoga mietiņiem un galdiņiem. Visiem, kuri palīdzēja
sakopt kapus un ieradās uz kapusvētkiem.

Pārliecinies, vai abonēji turpmākajiem mēnešiem?!

ABONĒ UN UZZINĀSI TO, KĀ INTERNETĀ NAV!

Vaduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
ZLOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VILČUKS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3060

ŽURNĀLISTI
- 26555382

Projām, projām pār aizsaules
sleksni

Aiztek smilts smiekli un prieks.
Saki, jaunība, pumpurus tavus

Kāpēc nelaikā pārkāja sniegs.

Skumju brīdi esam kopā ar **Ilzi Aleksandrovu**, pāragri pavadot
dēlu **NORMUNDU** mūžībā.

Tilžas sieviešu kora "Varavīksne"
dziedātājas un diriģente

Vairs neskries ilgu bezdelīgas,
Nakts zelta laiva neatbrauks,
Es būšu tad jau sen aiz kalniem,
Kur balta gaisma mani saukus...

(M.Nereta)

Esam kopā lielājs bēdās ar **ģimeni un piederiņajiem**, atvadoties no
mūsu milā **NORMUNDA PUNDURA**.

Bijušie klasesbiedri un audzinātāja
Tilžas vidusskola

Atstājiet mani šai vietā,
Kur bērzi un vītolī plaukst,
Kur plavas izsmarzo rietā,
Kur gājputni rudeņos sauksi!

Atstājiet mani šai pusē,
Kur zvaigznes augustā krit!

Kur iešalko vēji un klusē,
Kad mēness aiz mākoņiem slied.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Ilzei un pārējiem tuviniekiem**, uz mūžu
atvadoties no **NORMUNDA**.

Vija A., Maruta, Skaidrite, Vija J.

Šalciet klusī, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies.

Pāri sirdī apklausīšai

Zeme smilšu sagšu sedz.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Lucijai Krilovai un pārējiem tuviniekiem**,
brāli **BOLESLAVU SAIDI** mūžības
ceļā pavadot.

Bijušie darba kolēģi: A.Pulkstene,
Z.Jefimova, J.Baranovs

Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis
Un savu daļu paņēmis ir līdz.
Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā.
Vairs spuldzes gaismu neieraudzis
rits.

(N.Dzirkale)
Izsakām patiesu līdzjūtību **Igoram Smirnovam un tuviniekiem**,
pavadot kapu kalniņā
TUVU CILVEĶU.
Klasesbiedri un audzinātāja

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu,
Uz mūžību - šalc priede, egle,
bērzs!

Tik kādā mājā, kādā istabīņā
Gan tēva balss, gan viņa soļu trūks.
Mūsu visdīļākā līdzjūtība lai stiprina
visus tuviniekus,
JĀNI BORDĀNU mūžības ceļā
pavadot.

Kaimiņi: Bukovski, Romāne, Borisi,
Baklagini, Nellijs, Jānis V.,
Taņa, A.Klimoviča

Klusa un patesa līdzjūtība **Ludmilai Bordānei, bērniem, mazbērniem**,
zaudējot vīru, tēvu, vectēvu
JĀNI BORDĀNU.
Mazdēls Dāvids ar ģimeni Londonā

Tu aizgāji mūžībā,
Bet būsi vienmēr mūsu atmiņas un
sirdis.

Izsakām visdīļāko līdzjūtību **meitas ģimenei, mazbērniem**,
KĀRLI BUŽU pavadot pēdējā gaitā.
Brālis Andrejs, brāļadēlu ģimenes